

Få styr på dine polte

Thomas S. Bruun, chefkonsulent, SEGES Innovation

Grisekongressen

MCH, Herning

22. oktober 2024

STØTTET AF
Svineafgiftsfonden

SEGES
INNOVATION

Få styr på dine polte

Det kommer I til at høre om ...

Argumenter for at minimere variation ved løbning

Foderstrategi til moderne genetik

De ufleksible karantæne- og poltestalde

Simpelt og avanceret løbende overblik over poltenes performance

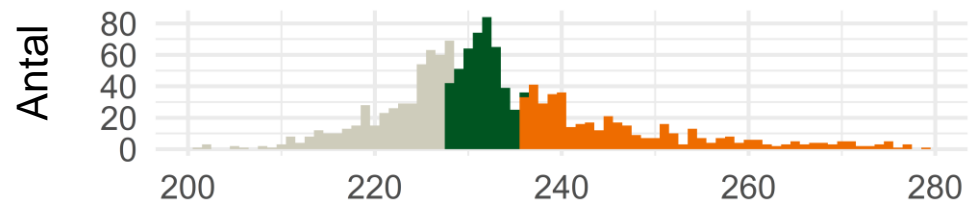
Take home messages

Foto: Lars Mikkelsen

Hvad betyder vægt, rygspæk og alder ved første løbning?

1.341 polte løbet fra 2018-2020 er fulgt til og med 8. kuld

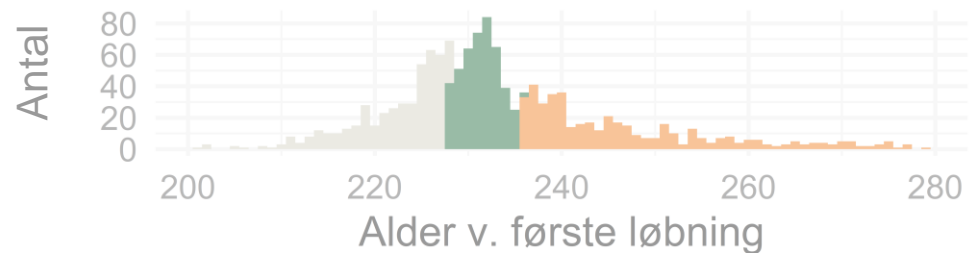

Aldersgruppering

- 1 Ung: Median 224 dage; antal 447 stk.
- 2 Medium: Median 231 dage; antal 447 stk.
- 3 Gammel: Median 239 dage; antal 447 stk.

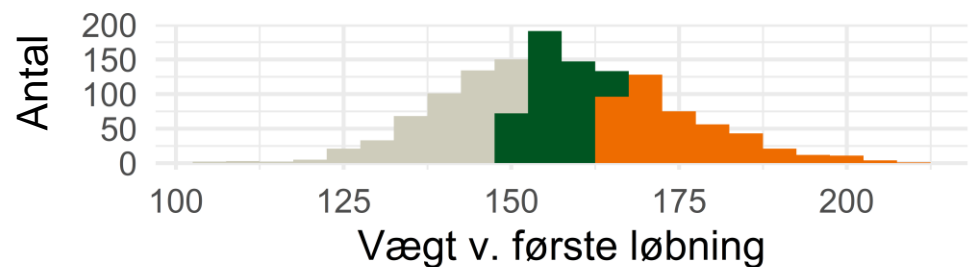
Hvad betyder vægt, rygspæk og alder ved første løbning?

1.341 polte løbet fra 2018-2020 er fulgt til og med 8. kuld

Aldersgruppering

- 1 Ung: Median 224 dage; antal 447 stk.
- 2 Medium: Median 231 dage; antal 447 stk.
- 3 Gammel: Median 239 dage; antal 447 stk.

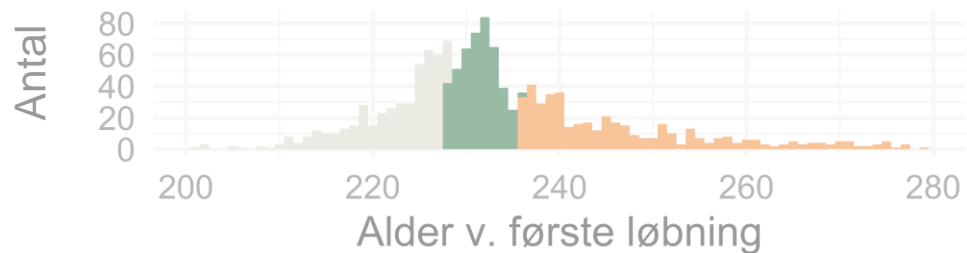

Vægtgruppering

- 1 Let: Median 136 kg; antal 447 stk.
- 2 Medium: Median 154 kg; antal 447 stk.
- 3 Tung: Median 168 kg; antal 447 stk.

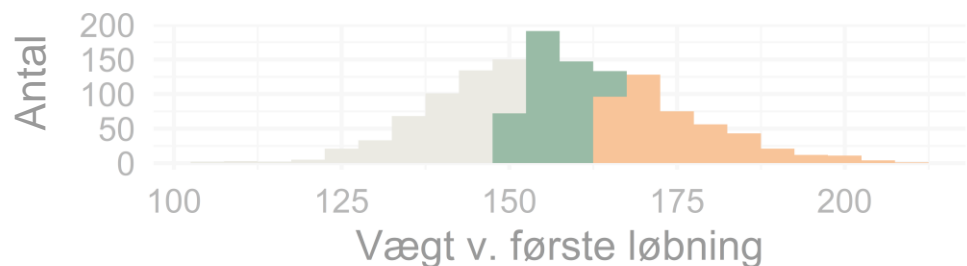
Hvad betyder vægt, rygspæk og alder ved første løbning?

1.341 polte løbet fra 2018-2020 er fulgt til og med 8. kuld

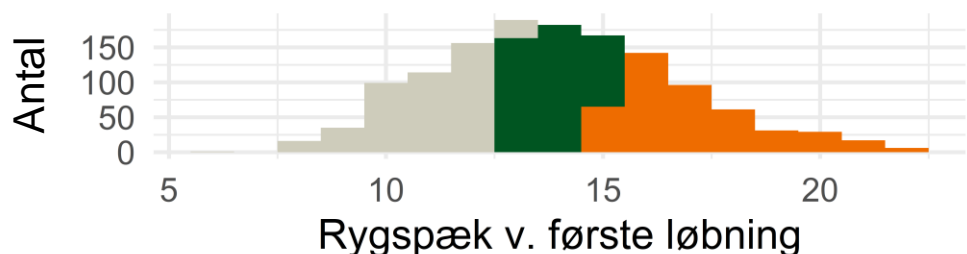
Aldersgruppering

- 1 Ung: Median 224 dage; antal 447 stk.
- 2 Medium: Median 231 dage; antal 447 stk.
- 3 Gammel: Median 239 dage; antal 447 stk.

Vægtgruppering

- 1 Let: Median 136 kg; antal 447 stk.
- 2 Medium: Median 154 kg; antal 447 stk.
- 3 Tung: Median 168 kg; antal 447 stk.

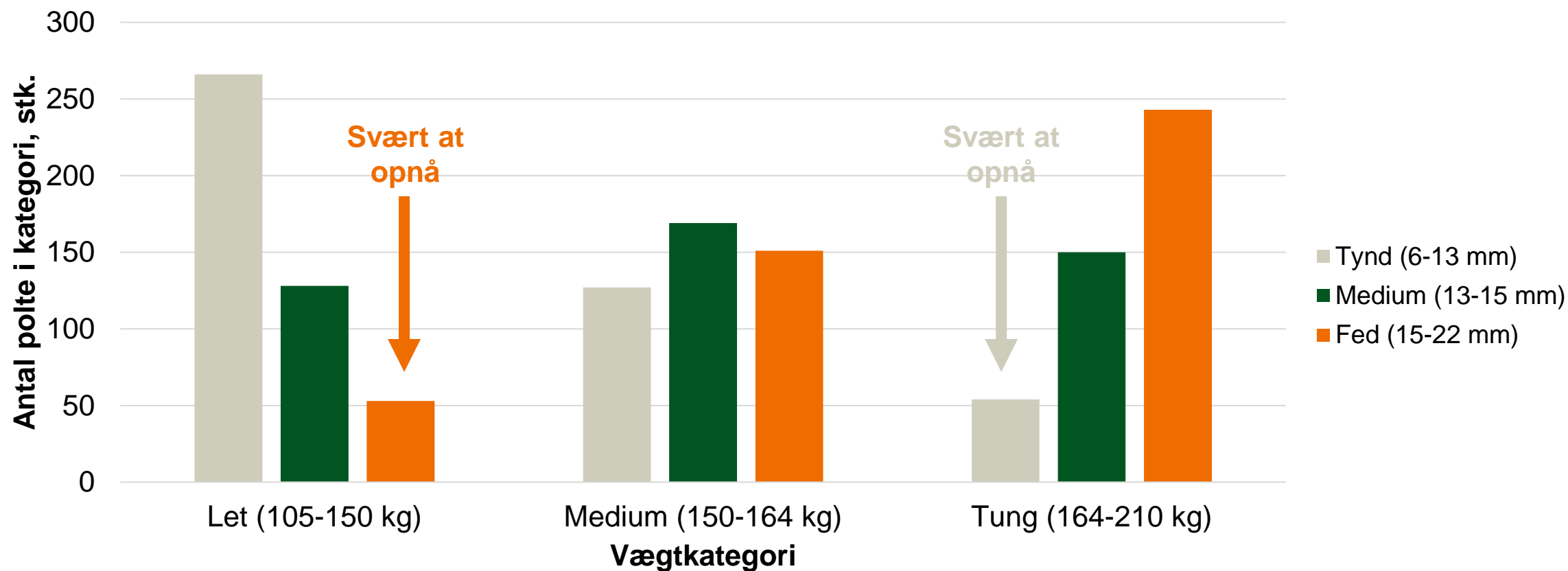

Rygspækgruppering

- 1 Mager: Median 12 mm; antal 447 stk.
- 2 Medium: Median 14 mm; antal 447 stk.
- 3 Fed: Median 18 mm; antal 447 stk.

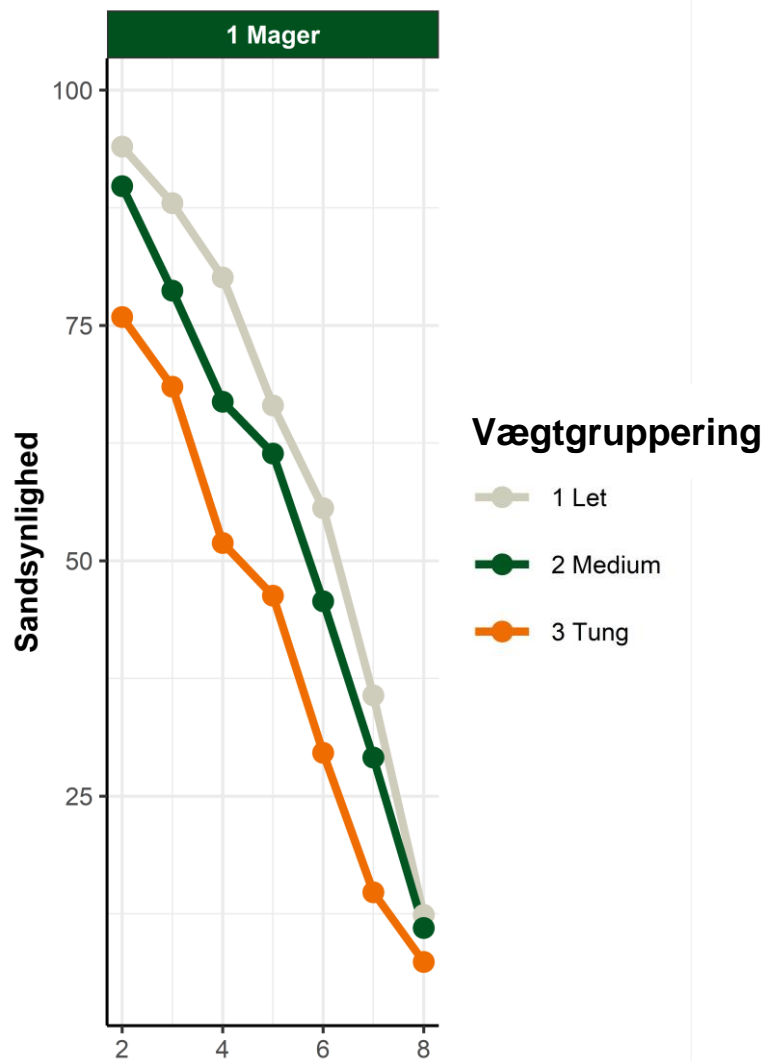
Sammenhæng mellem vægt og rygspæk

Væsentligt at forstå og vigtig at kunne påvirke via fodringen

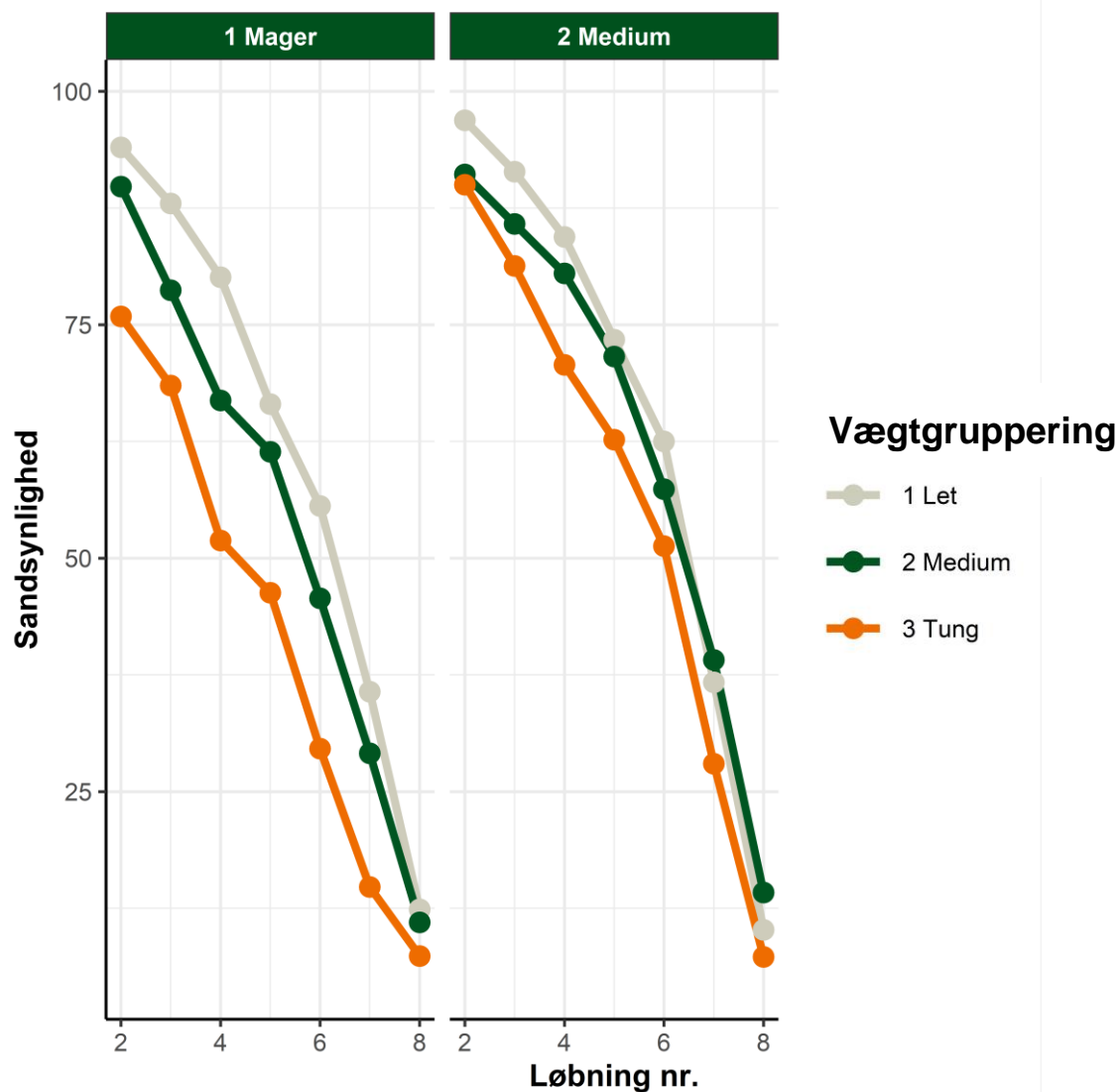
At være tung ved første løbning er ingen fordel

Sandsynlighed for at opnå et bestemt kulddnummer før afgang

At være tung ved første løbning er ingen fordel

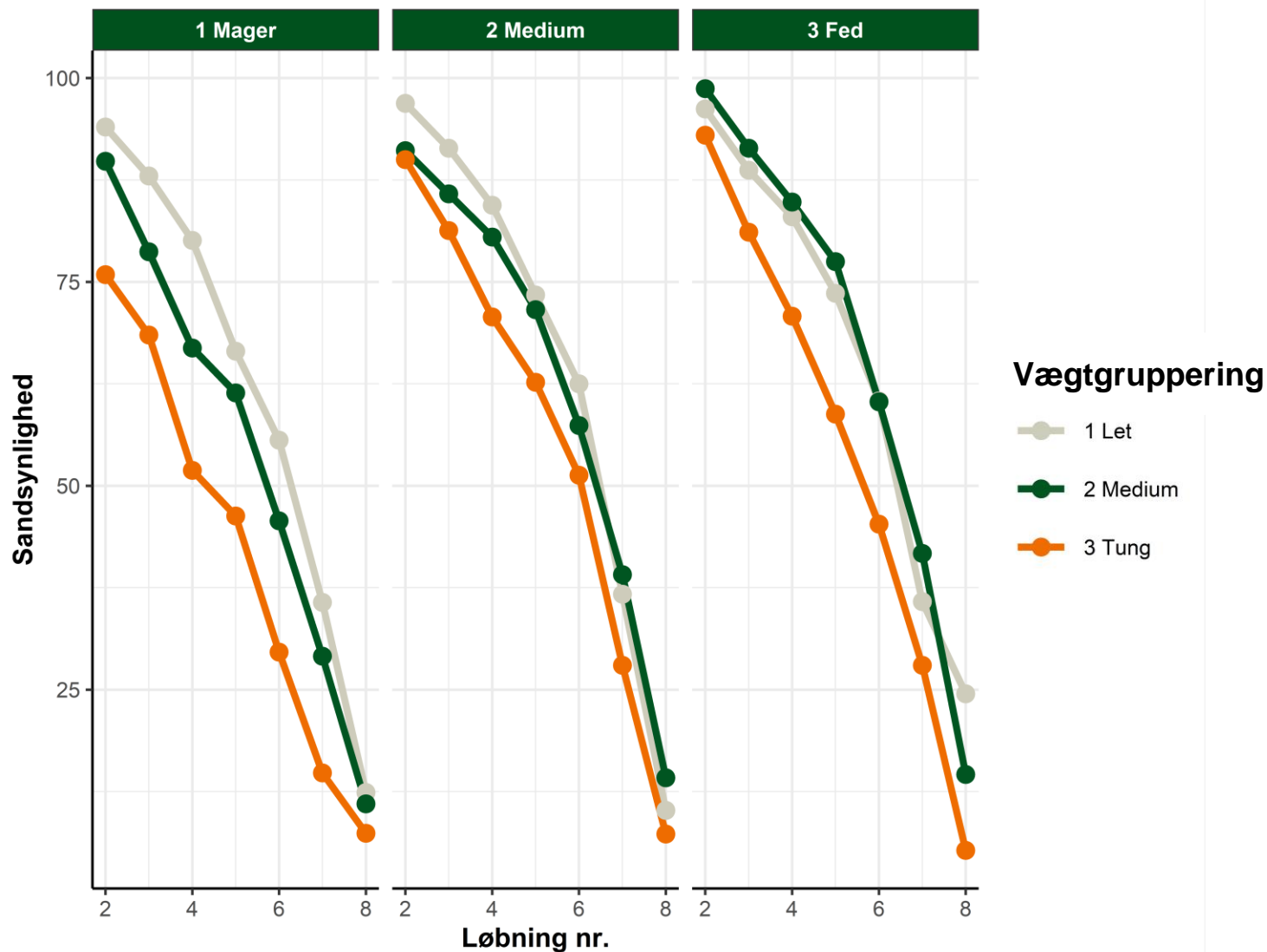
Sandsynlighed for at opnå et bestemt kulddnummer før afgang

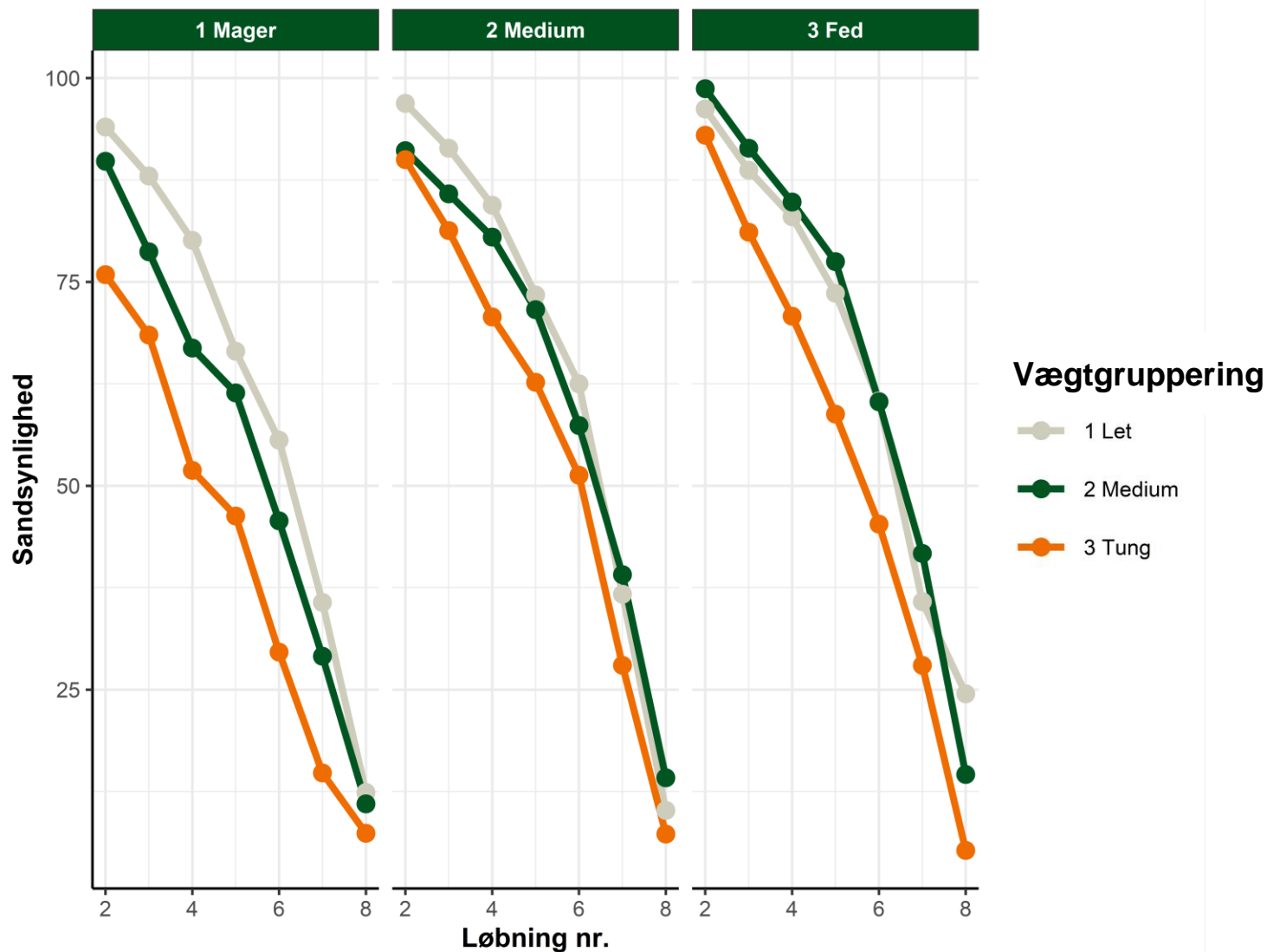
At være tung ved første løbning er ingen fordel

Sandsynlighed for at opnå et bestemt kulddnummer før afgang

At være tung ved første løbning er ingen fordel

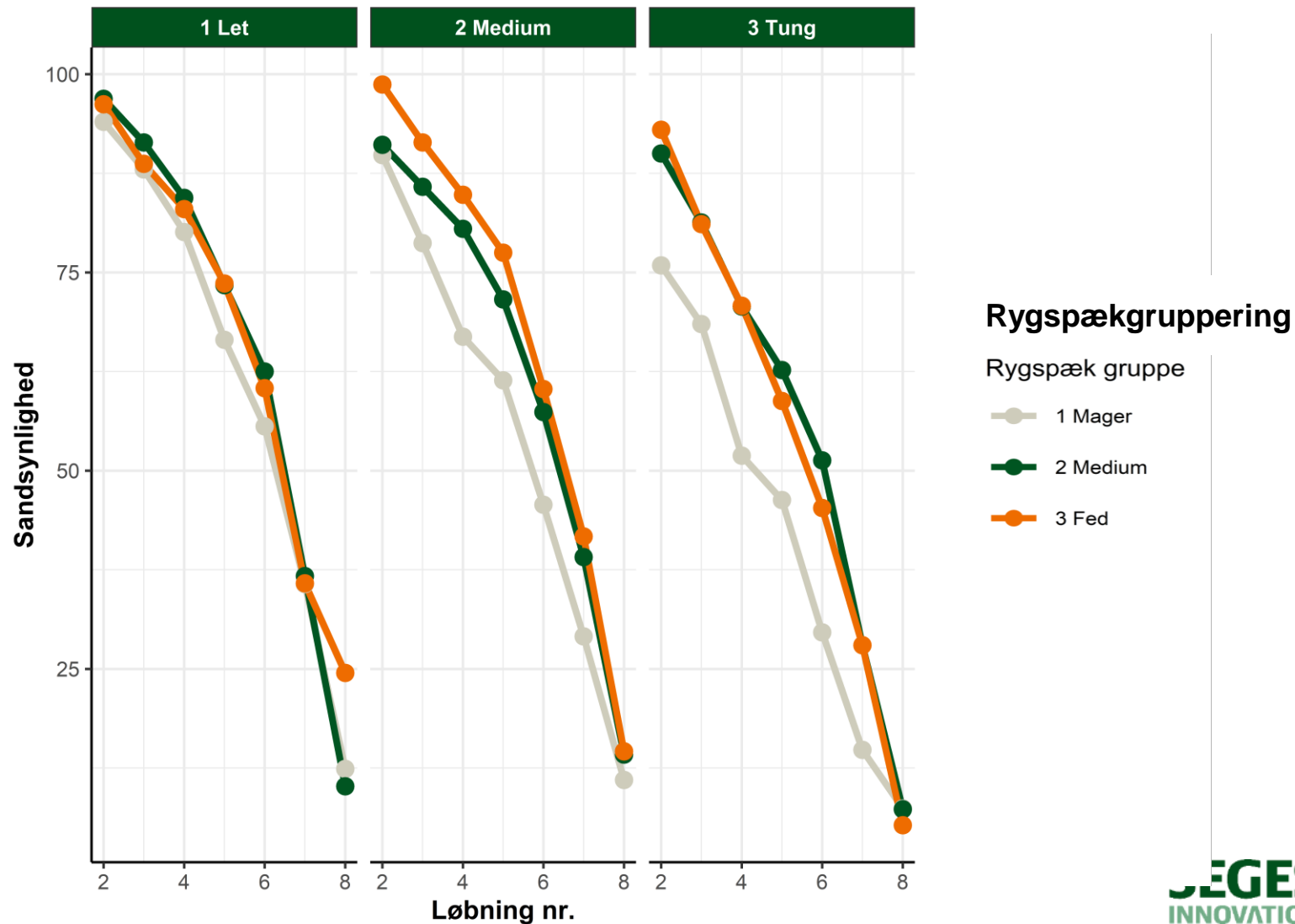
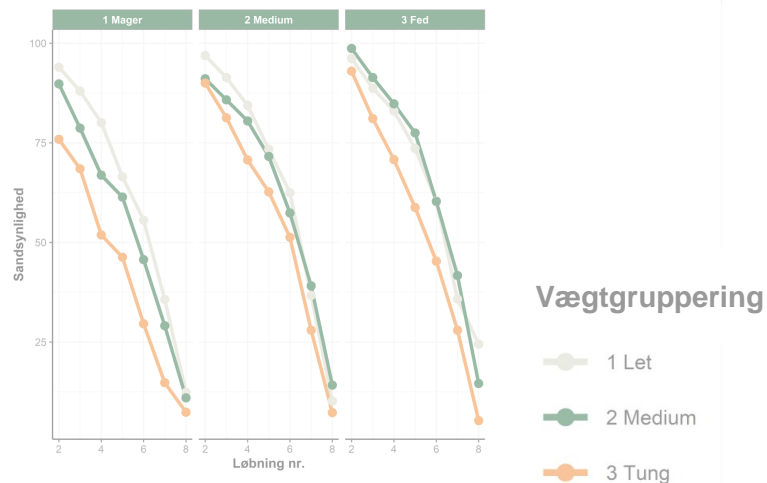
Sandsynlighed for at opnå et bestemt kulnummer før afgang

... polte, der er tunge ved løbning, har uanset huld mindre sandsynlighed for at gennemføre mange kuld før udsætning ...

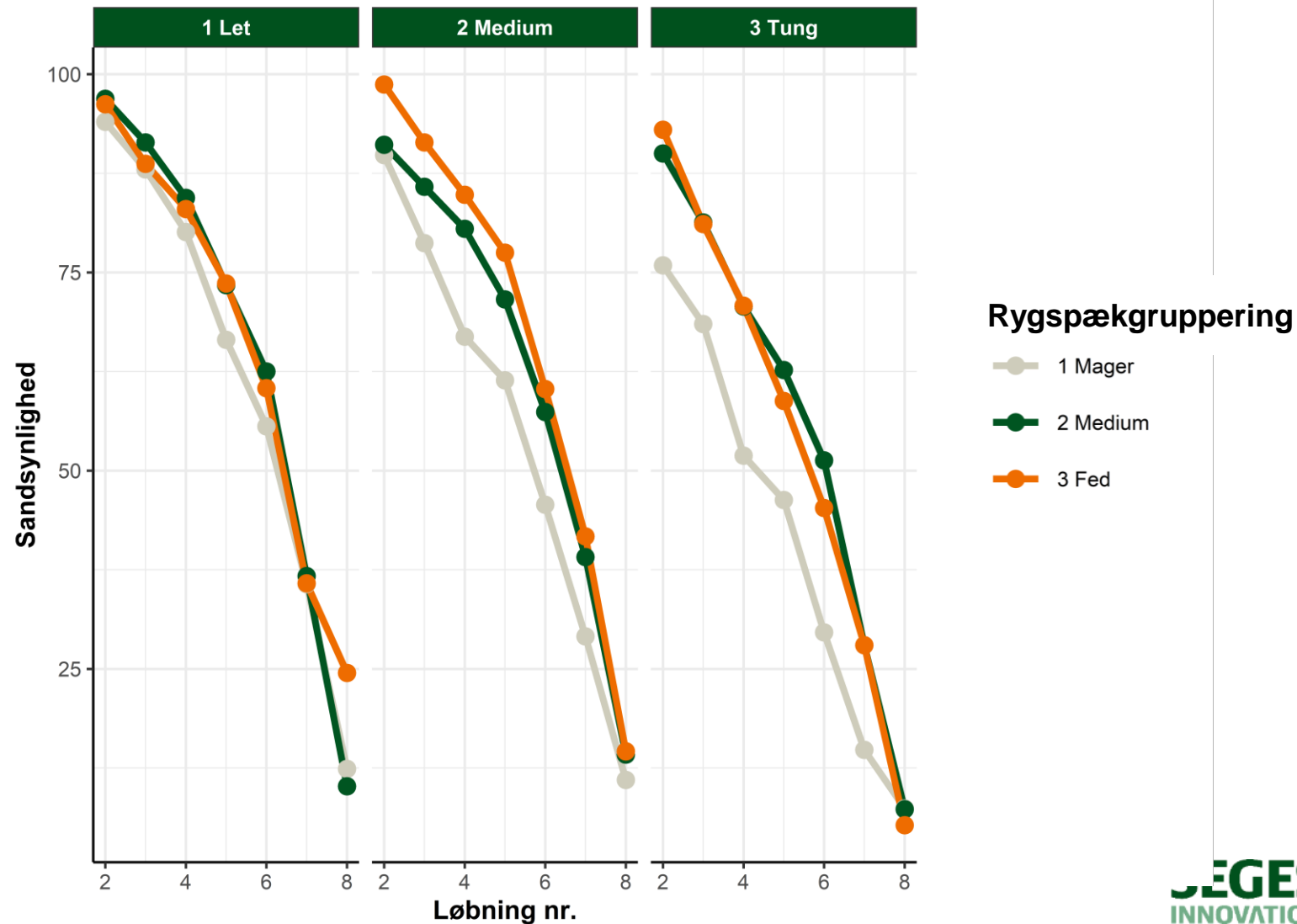
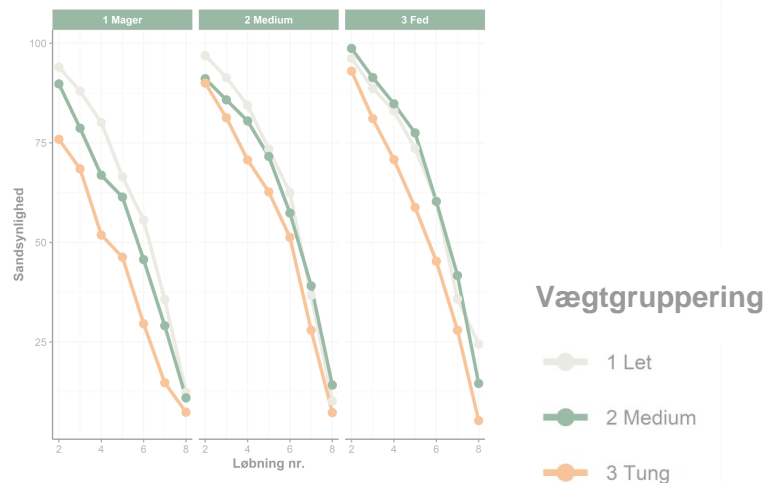
At være tung ved første løbning er ingen fordel

Sandsynlighed for at opnå et bestemt kulddnummer før afgang

At være tung ved første løbning er ingen fordel

Sandsynlighed for at opnå et bestemt kuldnummer før afgang

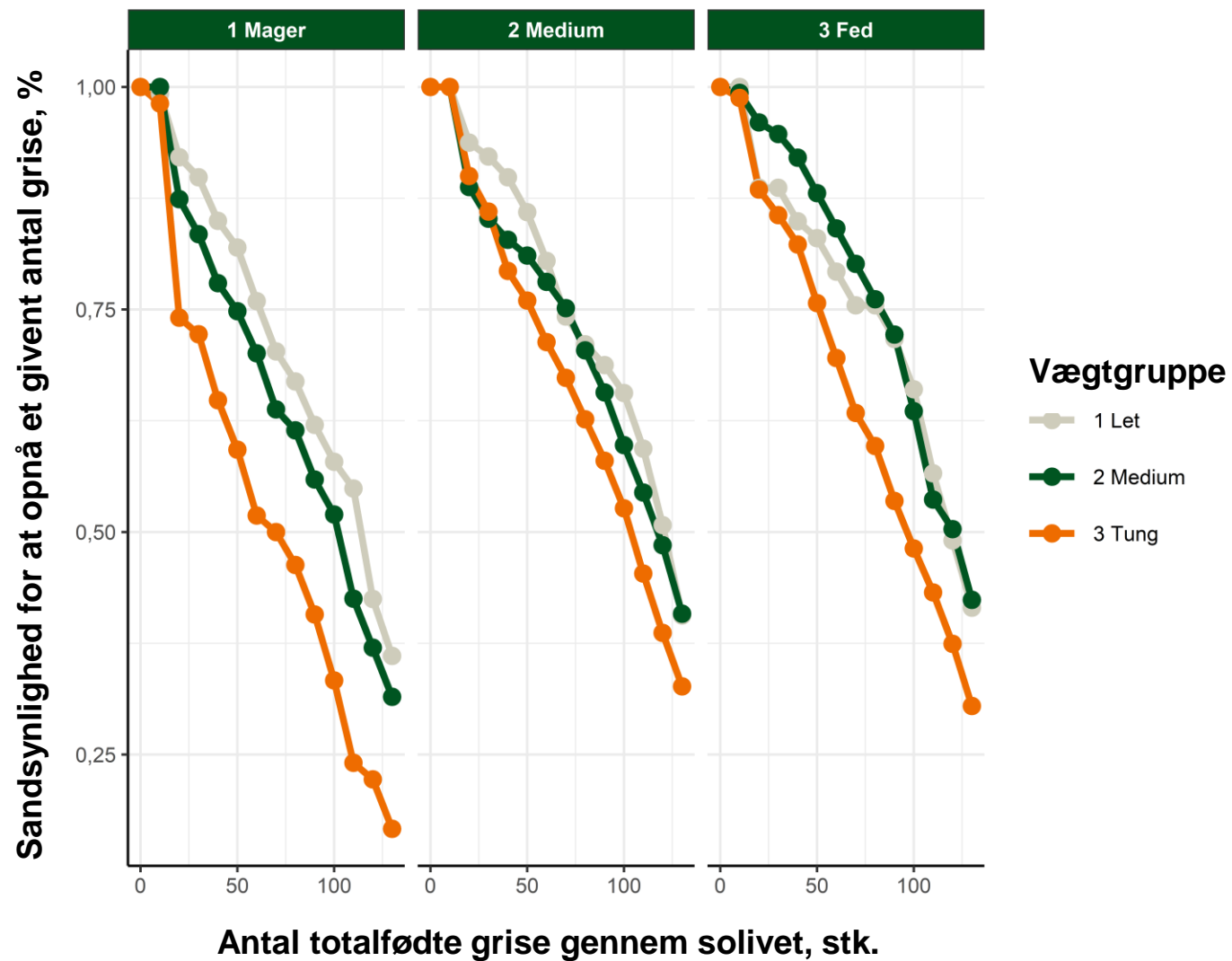

... polte, der er magre ved løbning, har (næsten) uanset vægt mindre sandsynlighed for at gennemføre mange kuld før udsætning ...

Livstidsydelsen er poltens tilbagebetaling

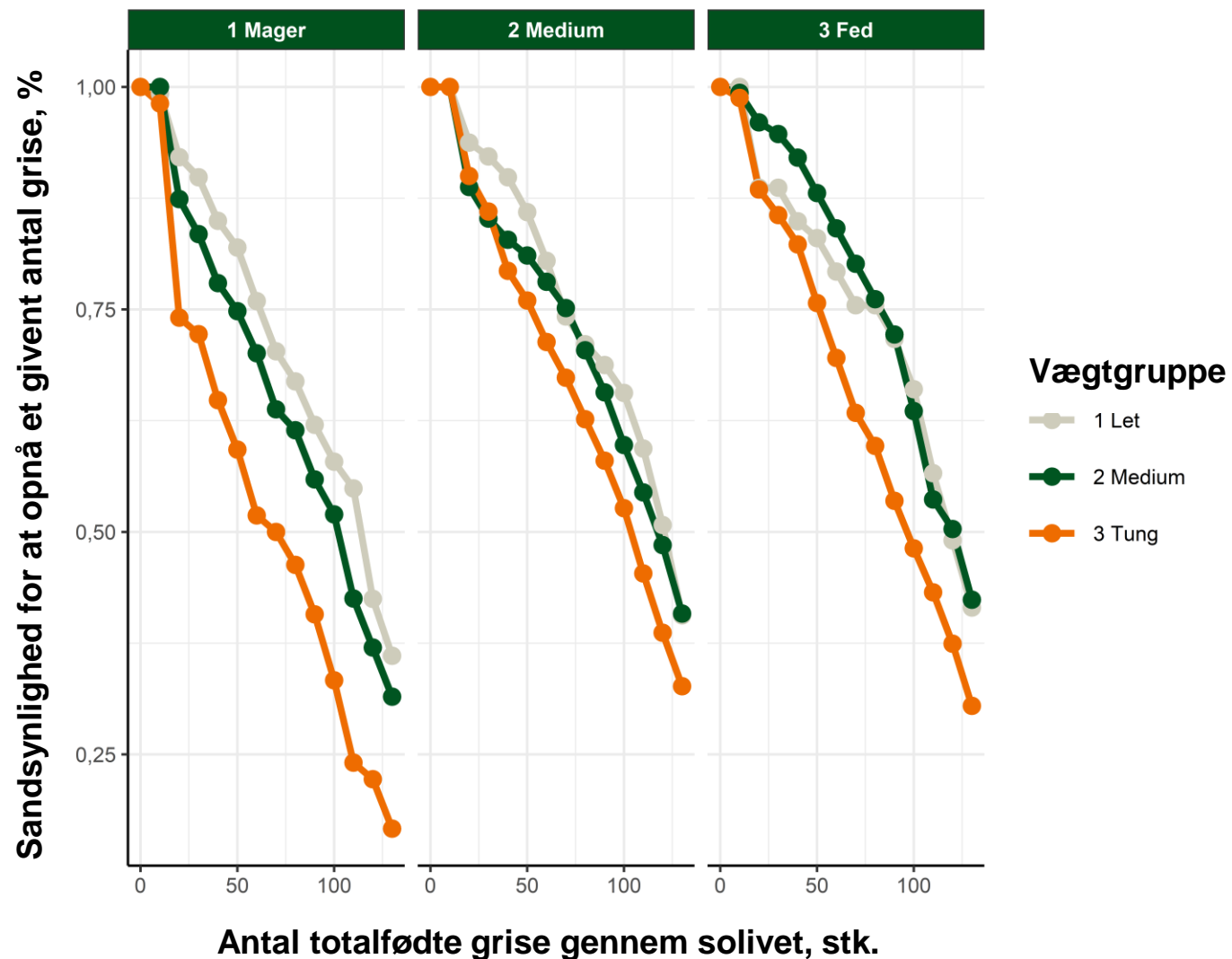
Livstidsydelsen er poltens tilbagebetaling

Høj vægt fremmer ikke fødte grise pr. soliv

Livstidsydelsen er poltens tilbagebetaling

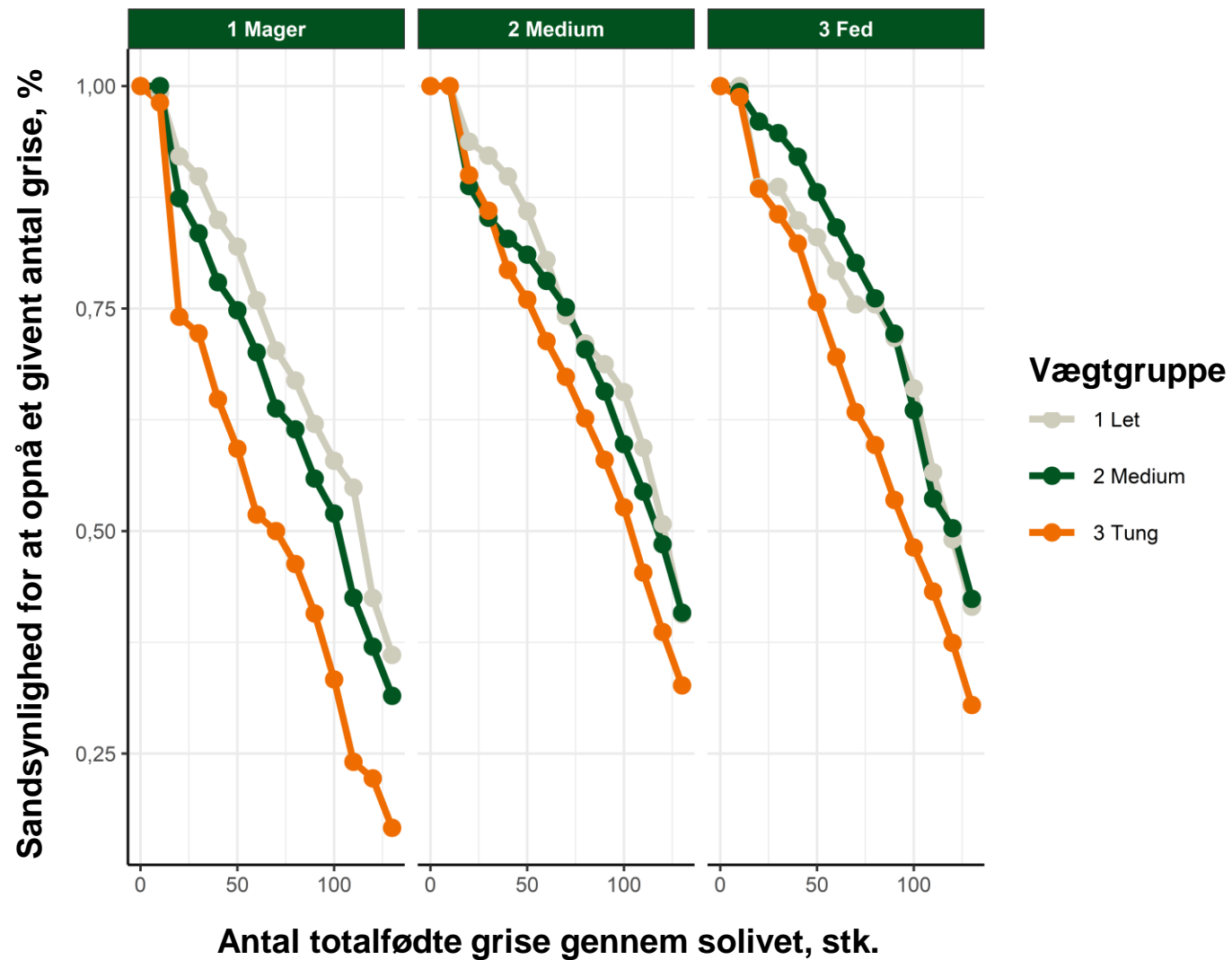
Høj vægt fremmer ikke fødte grise pr. soliv

... polte, der er lette og medium ved første løbning, føder i gennemsnit 110 og 106 grise på et soliv - en tung so nøjes med i gennemsnit 89 grise før udsætning ...

Livstidsydelsen er poltens tilbagebetaling

Høj vægt fremmer ikke fødte grise pr. soliv

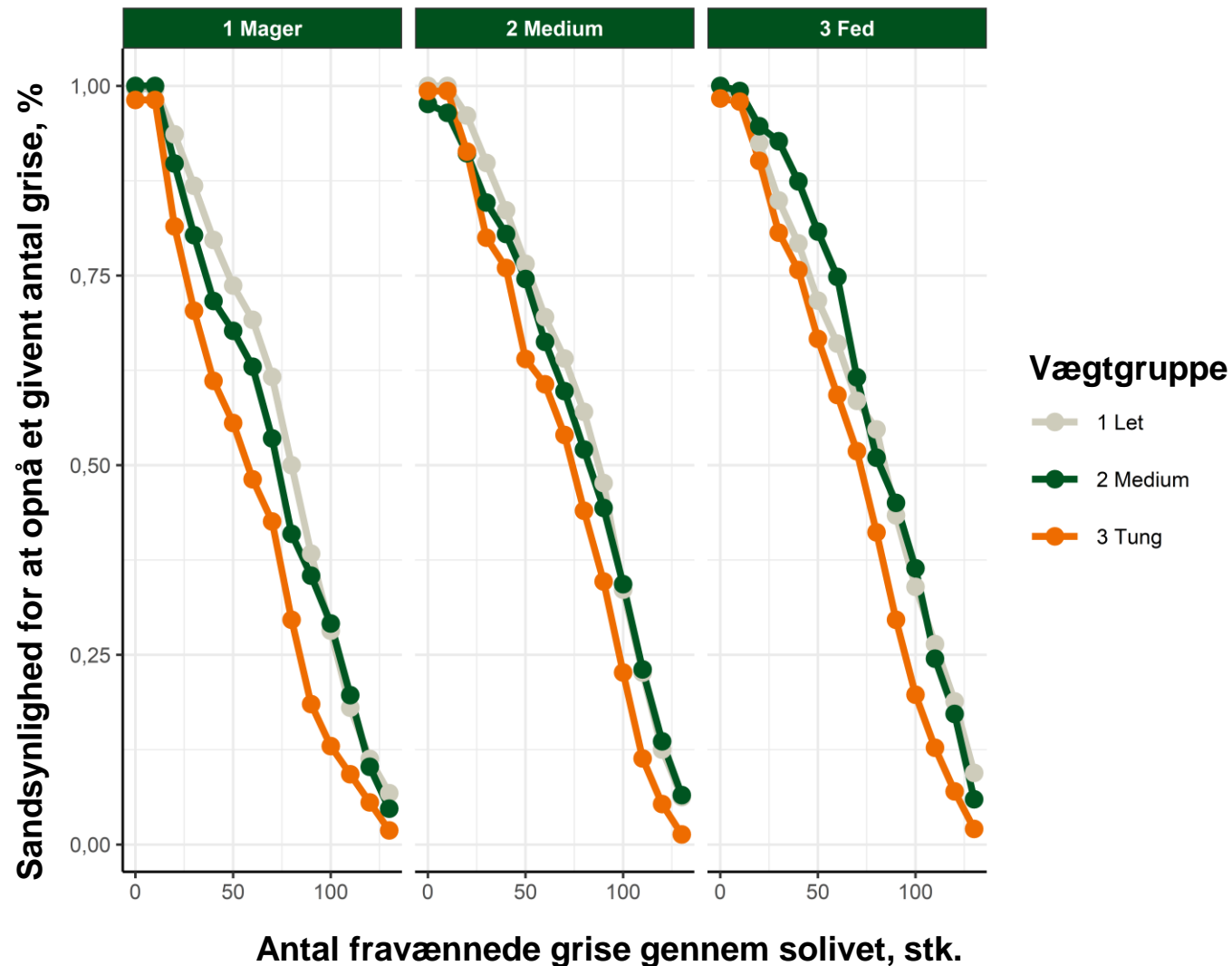
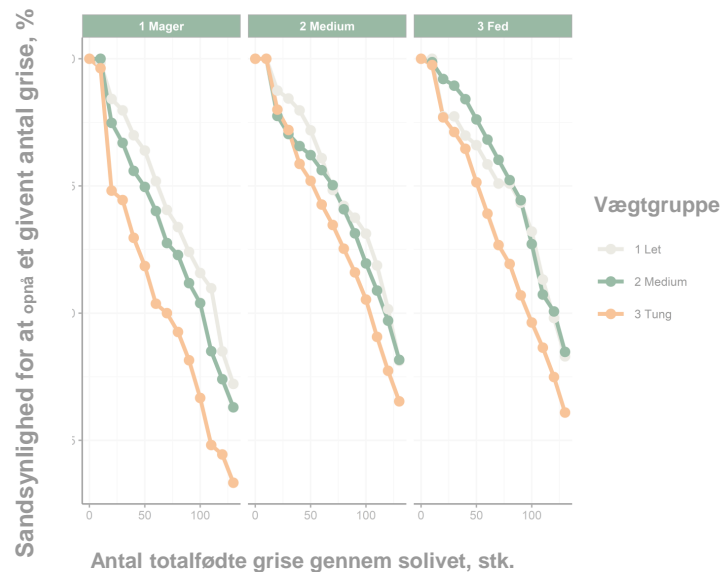

... polte, der er medium og fede ved løbning, føder i gennemsnit 106 og 107 grise på et soliv - en mager so nøjes med i gennemsnit 92 grise før udsætning ...

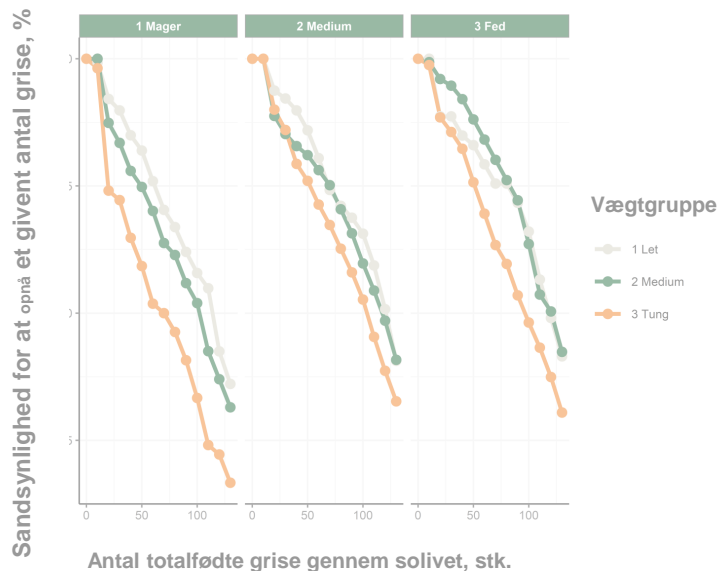
Livstidsydelsen er poltens tilbagebetaling

Høj vægt fremmer heller ikke fravænnede grise pr. soliv

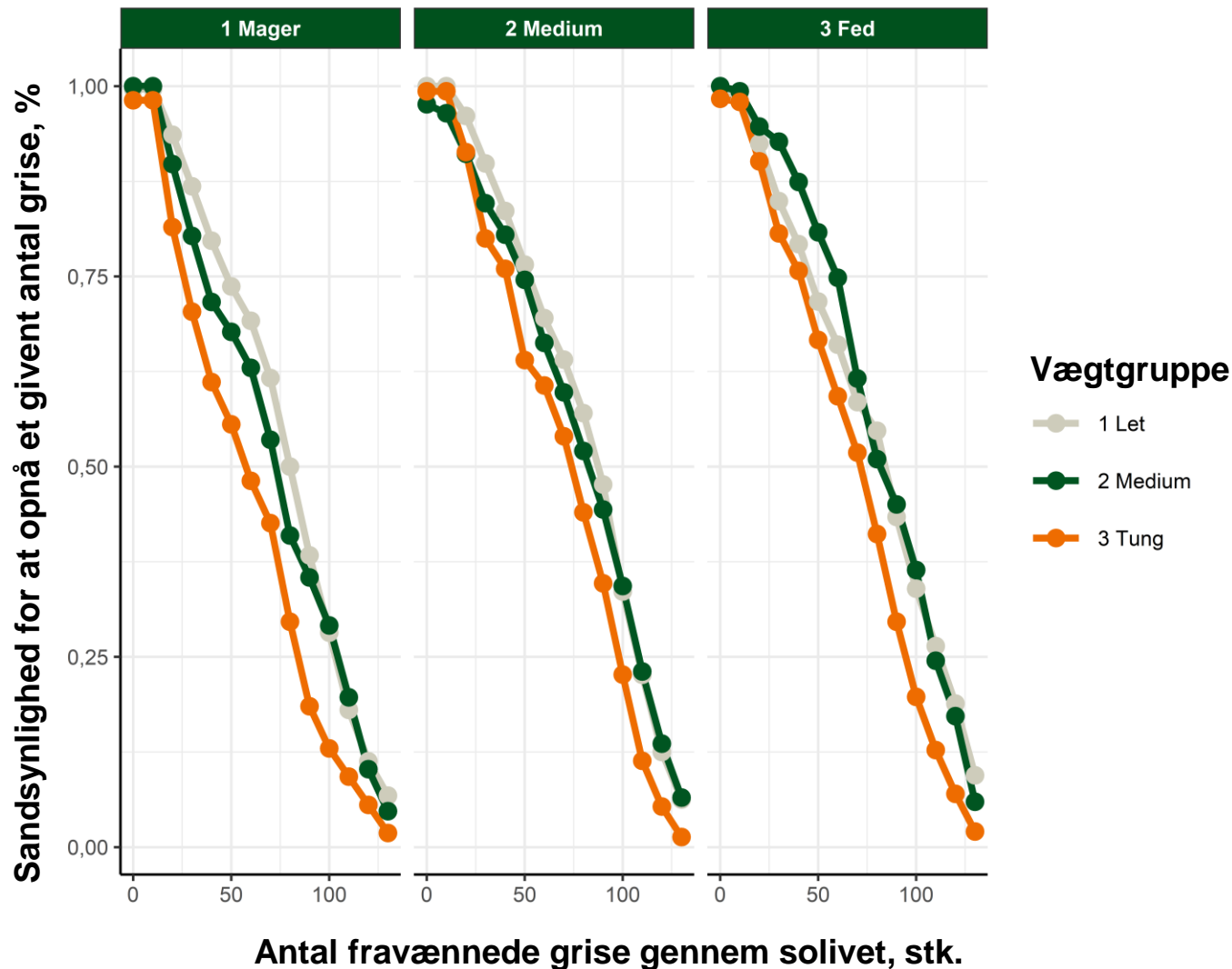

Livstidsydelsen er poltens tilbagebetaling

Høj vægt fremmer heller ikke fravænnede grise pr. soliv

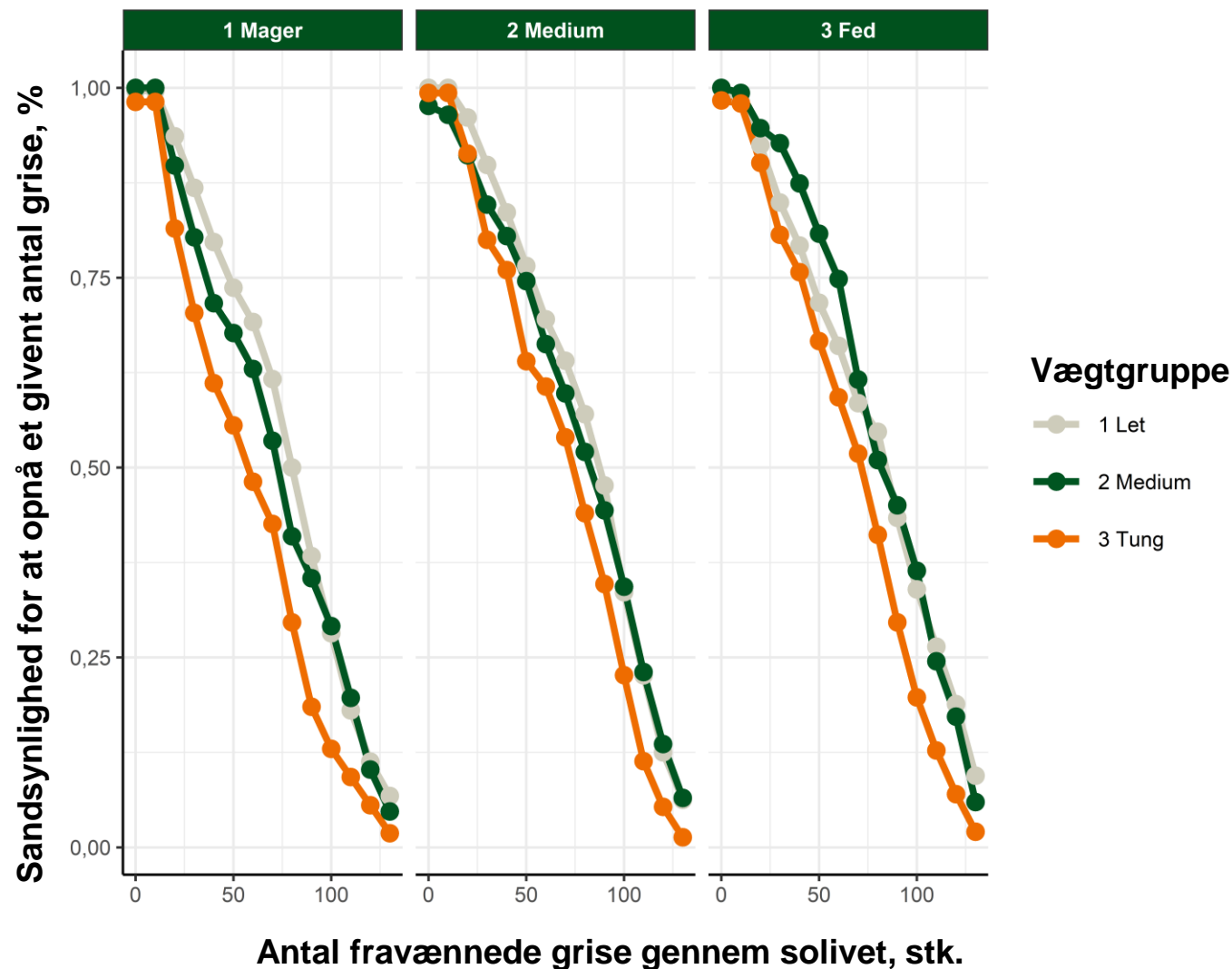
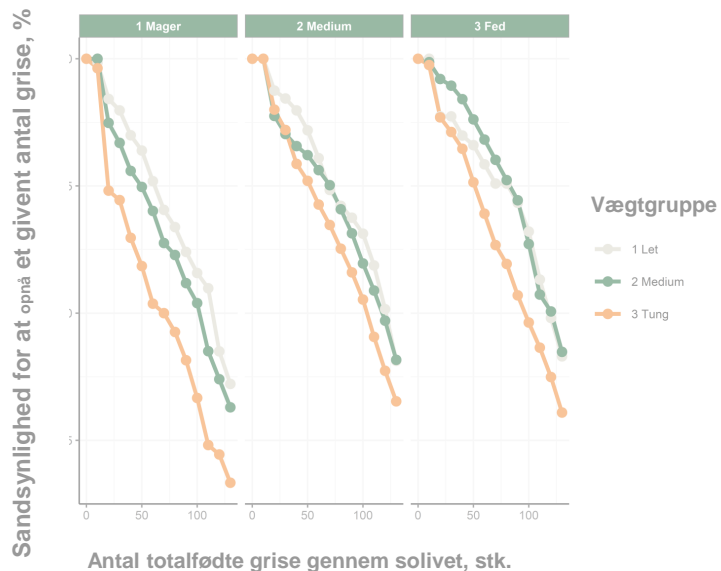

... polte, der er lette og medium ved løbning, fravækker i gennemsnit 80 og 78 grise på et soliv - en tung so nøjes med i gennemsnit 66 grise før udsætning ...

Livstidsydelsen er poltens tilbagebetaling

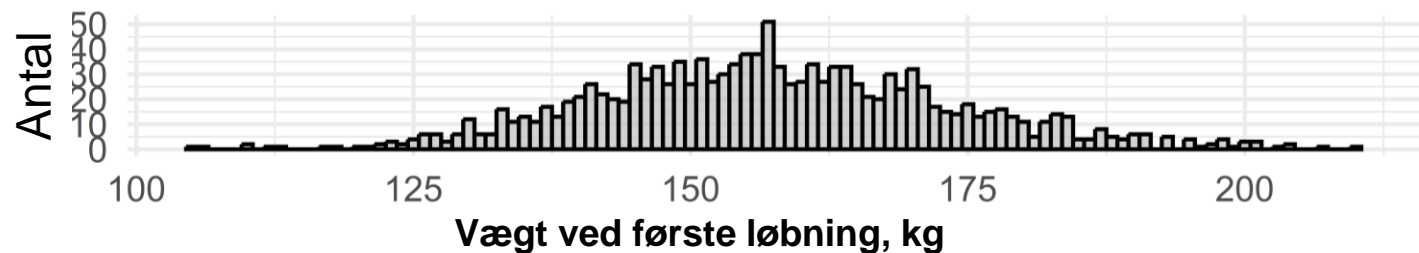
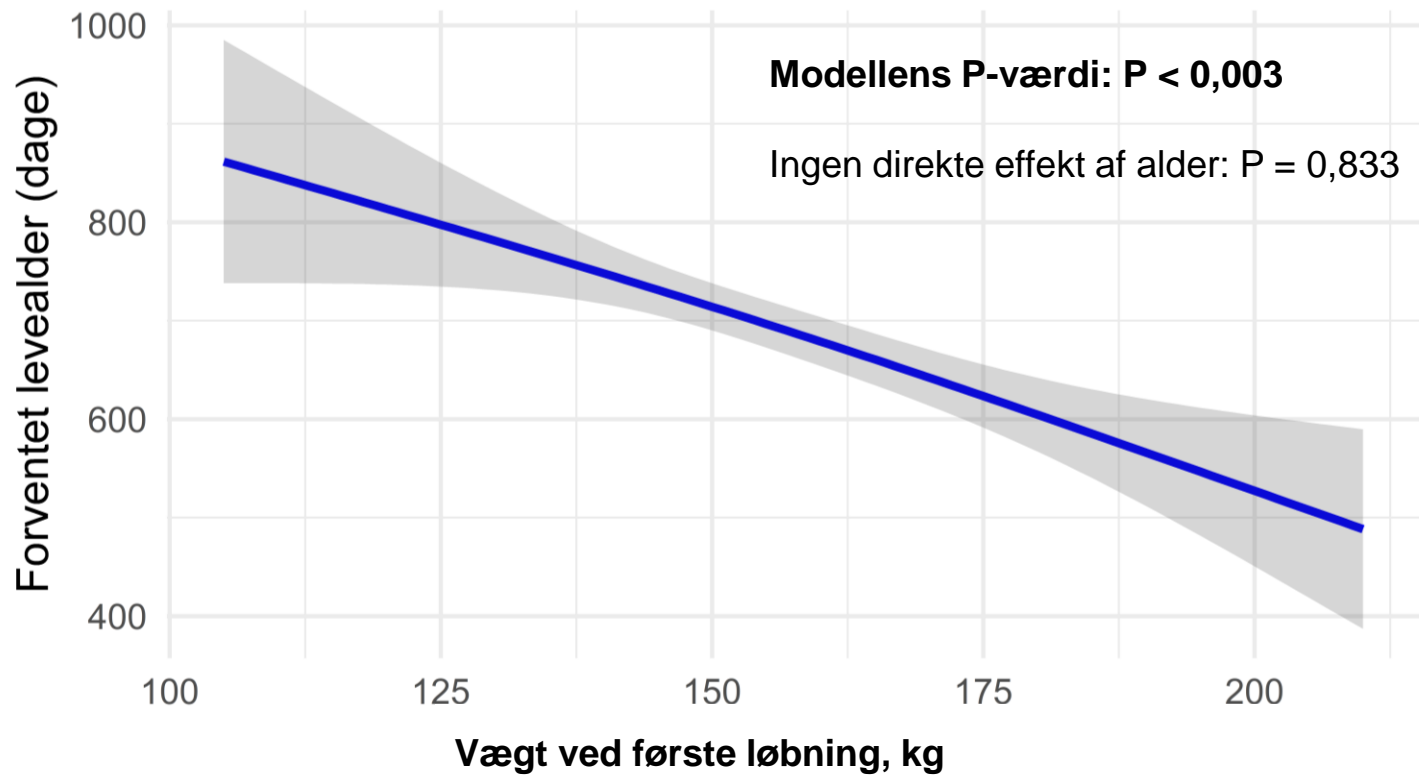
Høj vægt fremmer heller ikke fravænnede grise pr. soliv

... polte, der er medium og fede ved løbning, fravænner i gennemsnit 77 grise på et soliv - en mager so nøjes med i gennemsnit 69 grise før udsætning ...

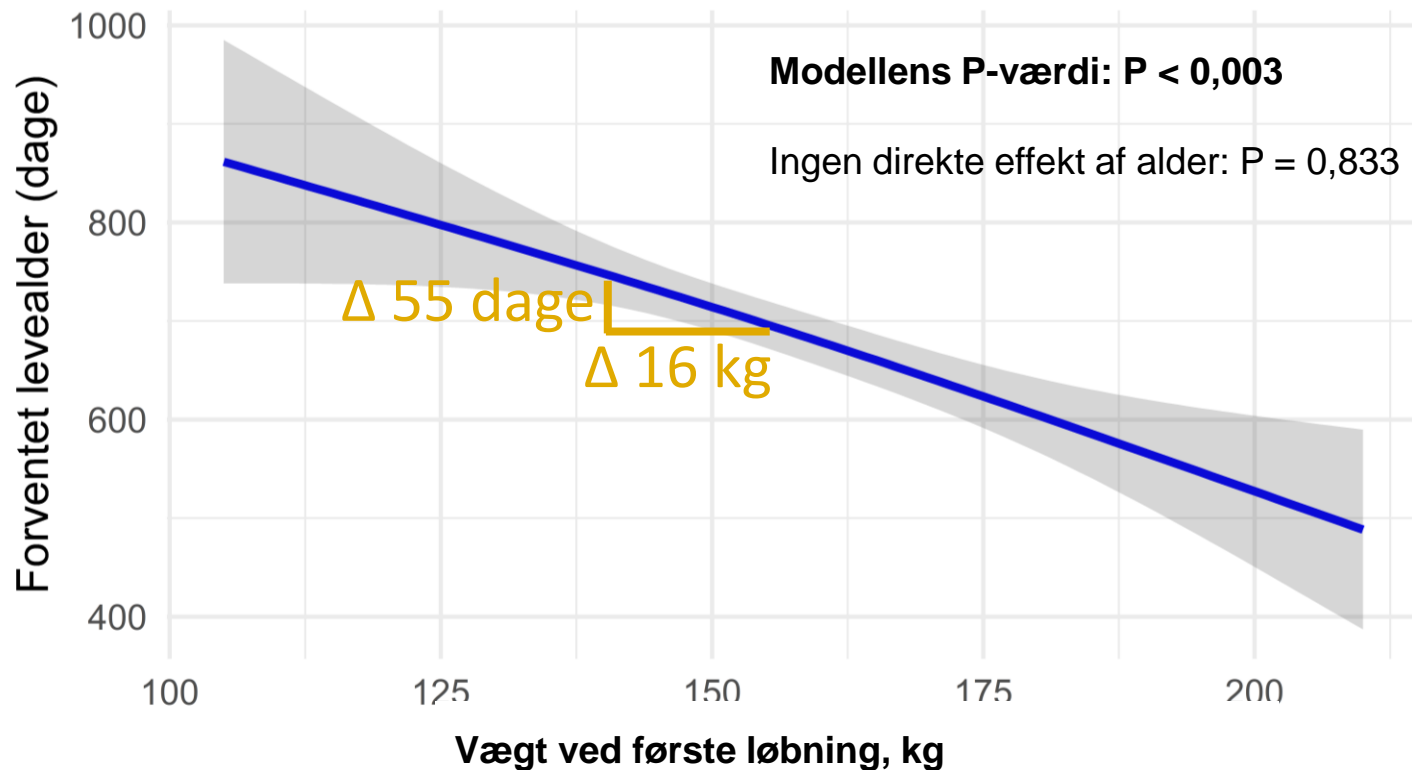
Levealderen er afhængig af vægt ved første løbning

Endda en ret markant sammenhæng

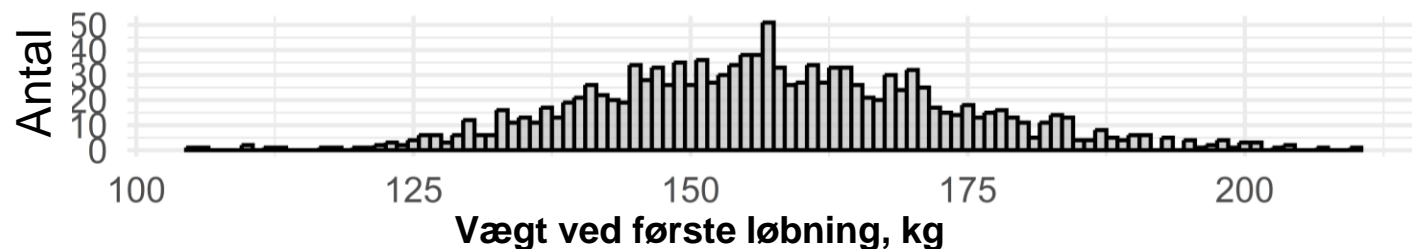

Levealderen er afhængig af vægt ved første løbning

Endda en ret markant sammenhæng

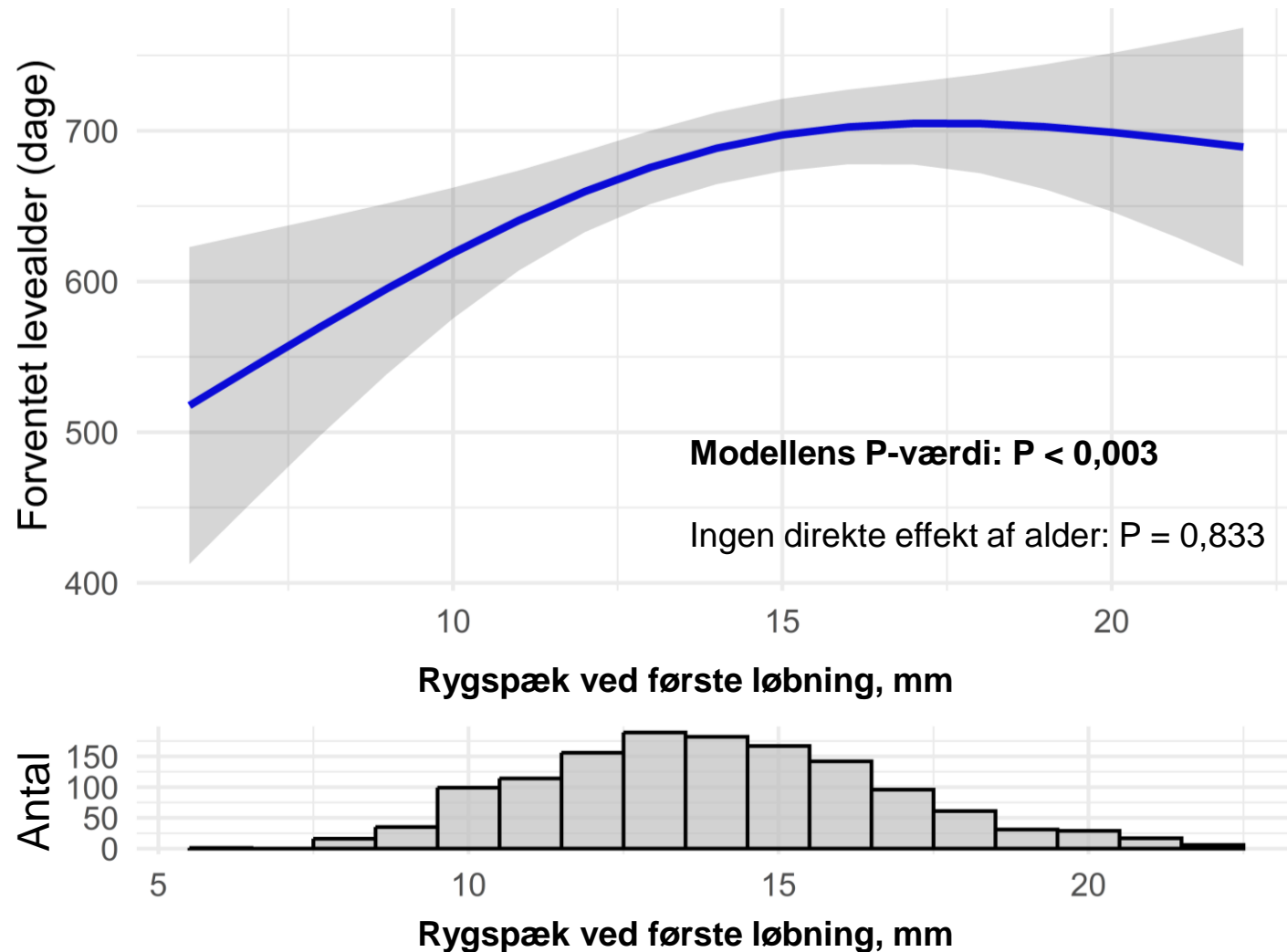

... en vægtforskel på 16 kg ved første løbning kan ændre livslængden med 8 % eller ca. +/- 0,35 kuld i livstidsydelse ...

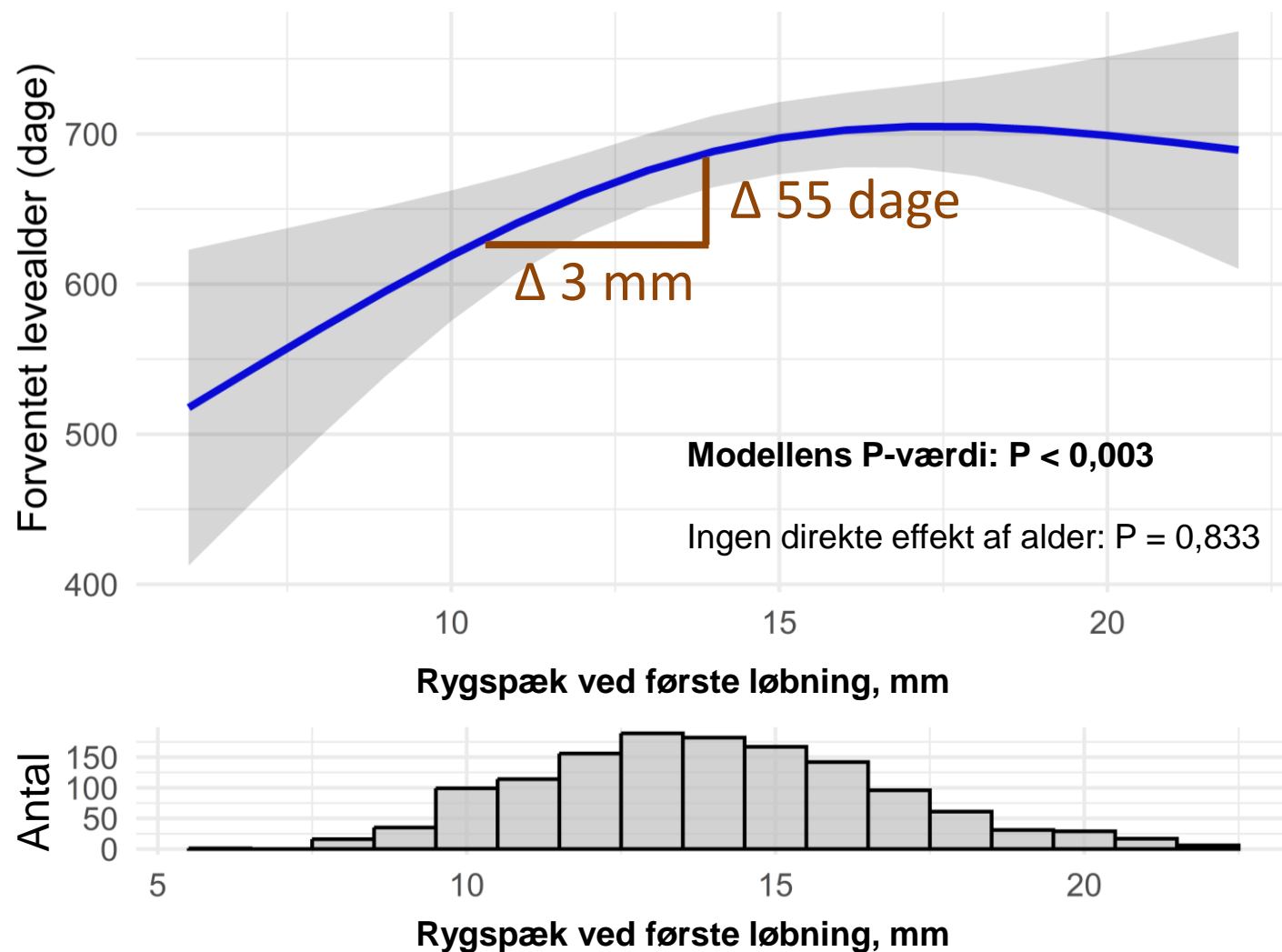
Levealderen er også afhængig af rygspæk ved første løbning

Lav rygspæktykkelse er mest kritisk

Levealderen er også afhængig af rygspæk ved første løbning

Lav rygspæktykkelse er mest kritisk

... en reduktion af rygspæk fra 14 til 11 mm ved første løbning reducerer livslængden med 6,8 % eller ca. +/- 0,30 kuld i livstidsydelse ...

Få styr på dine polte

Det kommer I til at høre om ...

Argumenter for at minimere variation ved løbning

Foderstrategi til moderne genetik

De ufleksible karantæne- og poltestalde

Simpelt og avanceret løbende overblik over poltenes performance

Take home messages

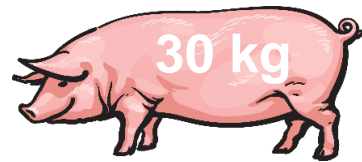

Foto: Rasmus Bendix, Bendix Production

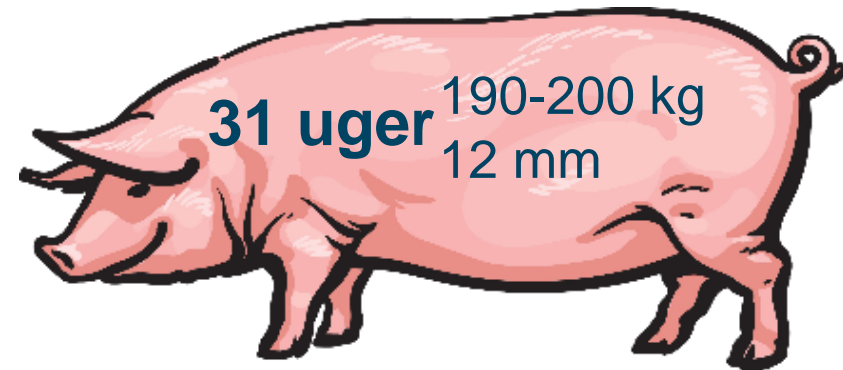

Nye poltenormer i 2024 og farvel til polteenhedsblanding

Adfærd og genetik sætter standarden

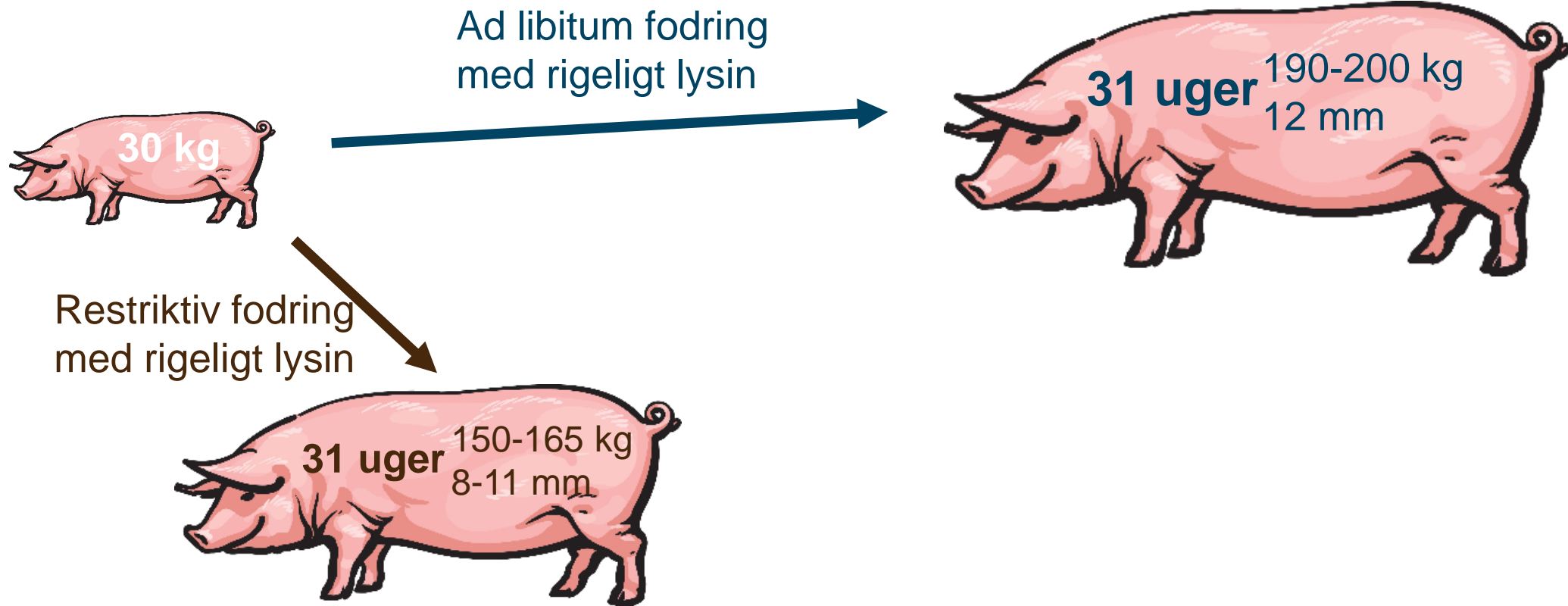

Ad libitum fodring
med rigeligt lysin

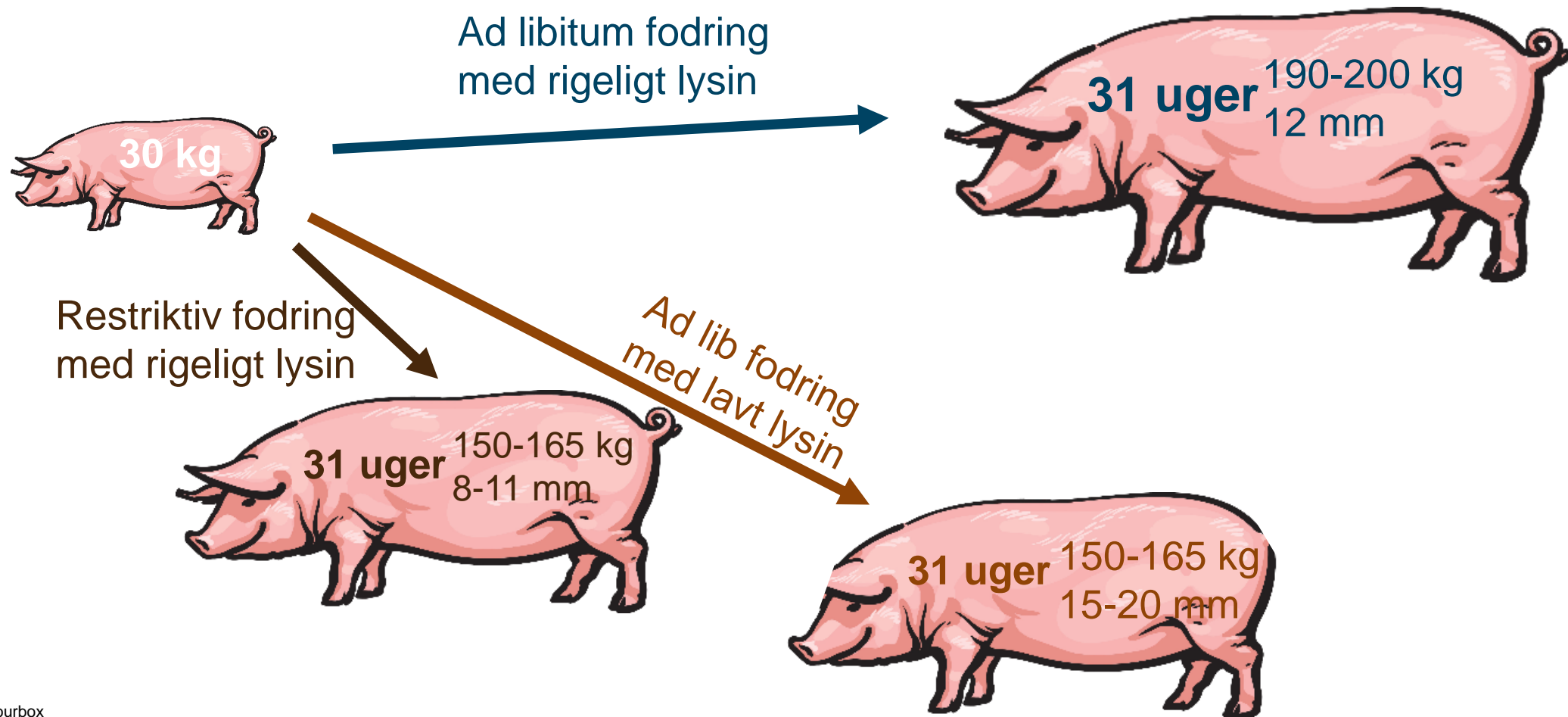
Nye poltenormer i 2024 og farvel til polteenhedsblanding

Adfærd og genetik sætter standarden

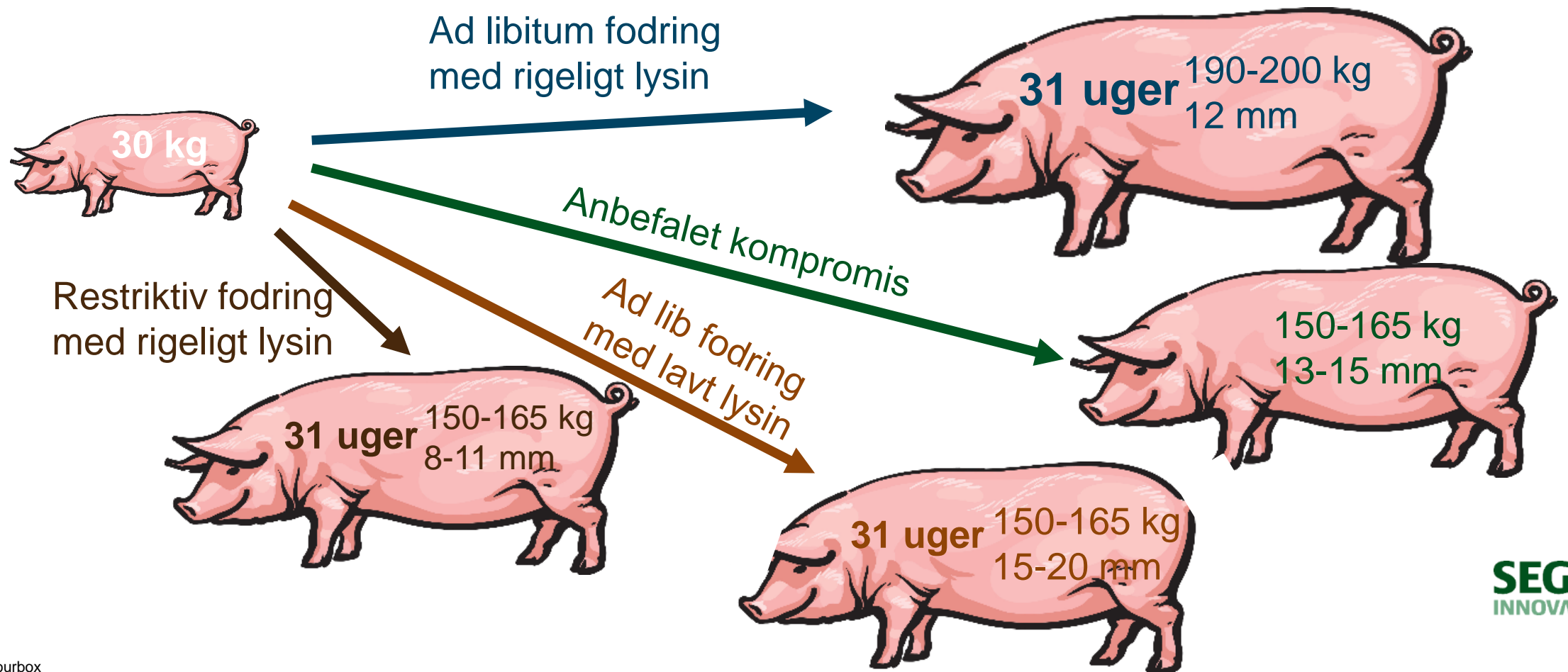
Nye poltenormer i 2024 og farvel til polteenhedsblanding

Adfærd og genetik sætter standarden

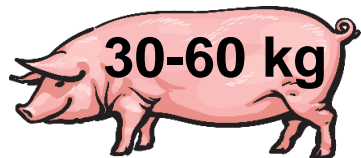
Nye poltenormer i 2024 og farvel til polteenhedsblanding

Adfærd og genetik sætter standarden

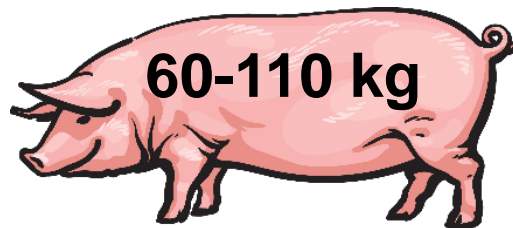

Nye normer til polte med fasefodring

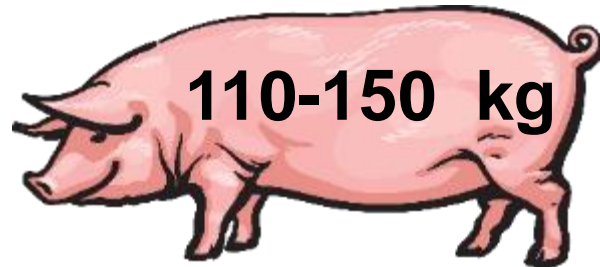
Næringsstoffer pr. FEsv/FEso

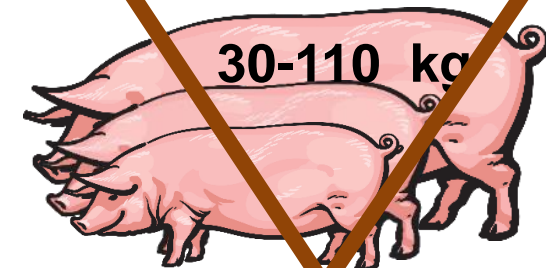
Ford. lysin: 7,7 g
Ford. protein: 114 g
Ford. fosfor: 2,5 g

Ford. lysin: 6,0 g
Ford. protein: 100 g
Ford. fosfor: 2,3 g

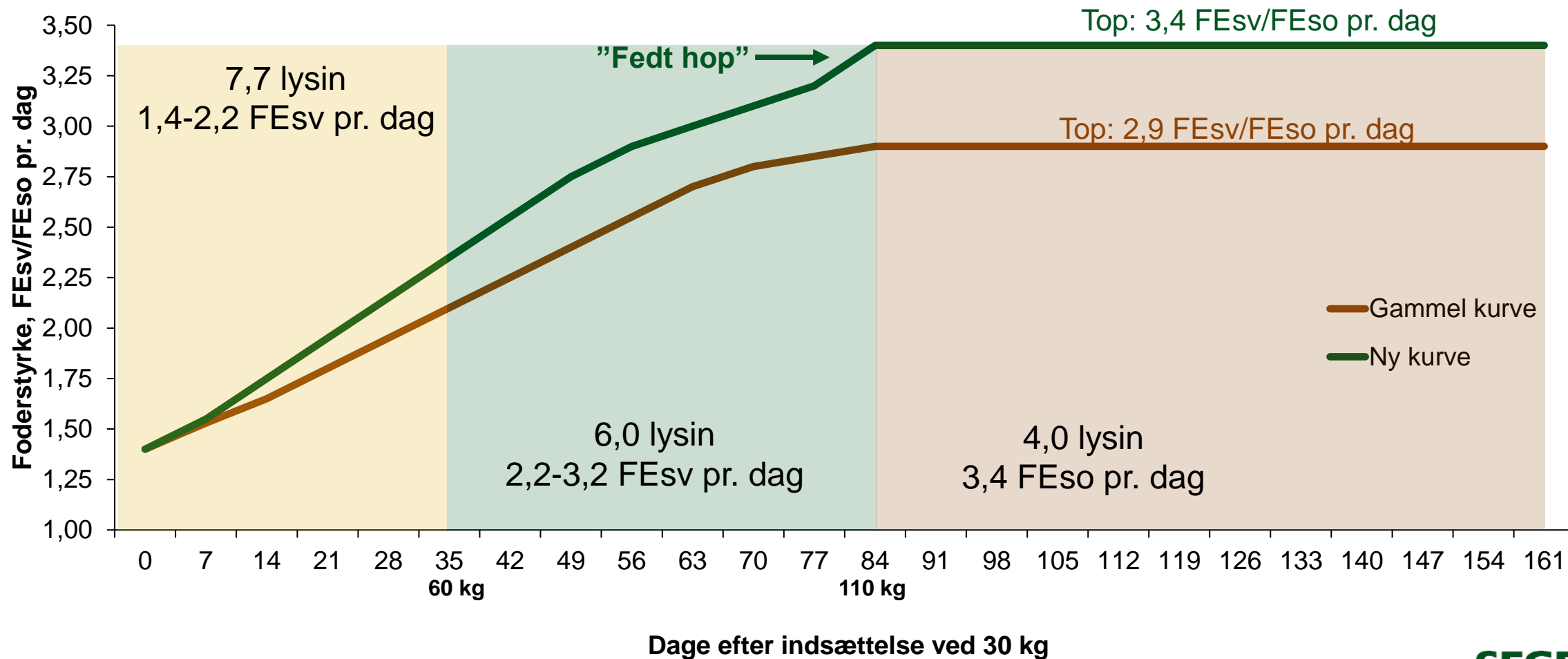
Ford. lysin: 4,0 g
Ford. protein: 80 g
Ford. fosfor: 2,0 g

Ford. lysin: 6,0 g
Ford. protein: 100 g
Ford. fosfor: 2,5 g

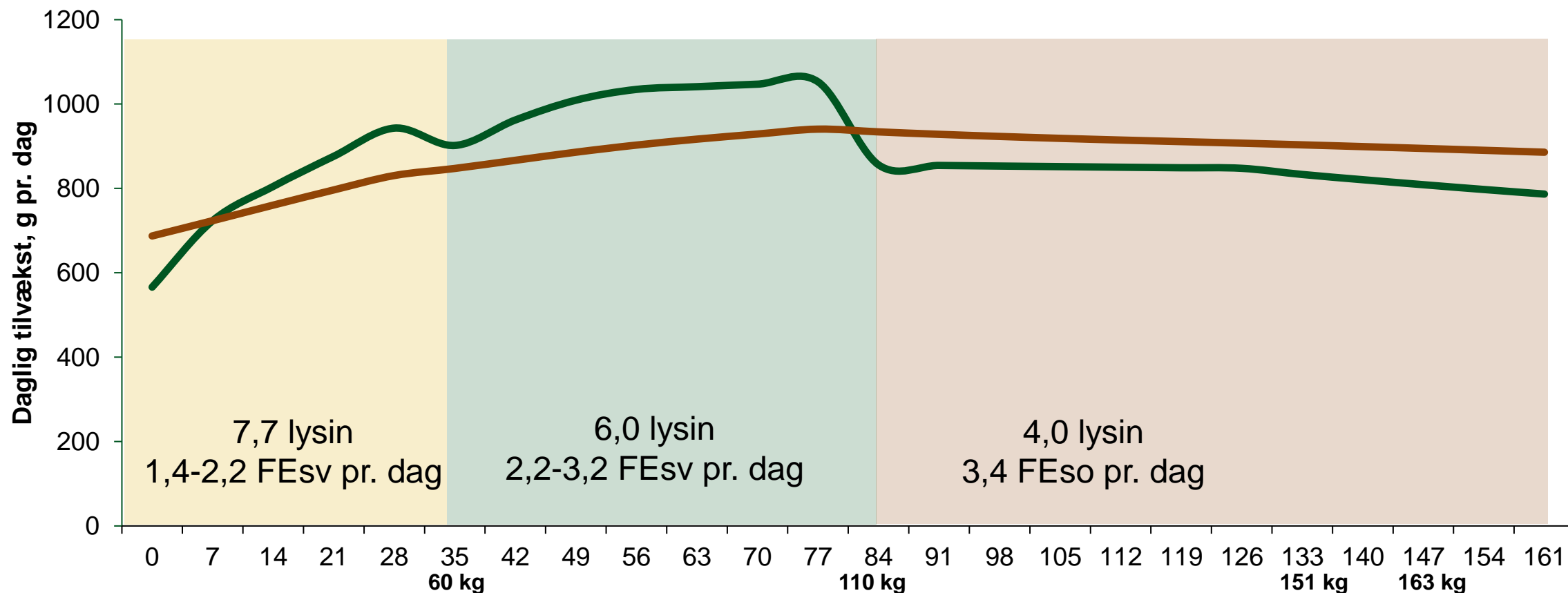
Ny anbefalet foderkurve til polte i 2024

Tvingende nødvendigt for at opnå rygspæk med moderne genetik

Konsekvenser af nye normer kombineret med foderkurven

Tilvækst over tid

— Gennemsnitlig tilvækst seneste 7 dage

— Gennemsnitlig daglig tilvækst til dag

Få styr på dine polte

Det kommer I til at høre om ...

Argumenter for at minimere variation ved løbning

Foderstrategi til moderne genetik

De ufleksible karantæne- og poltestalde

Simpelt og avanceret løbende overblik over poltenes performance

Take home messages

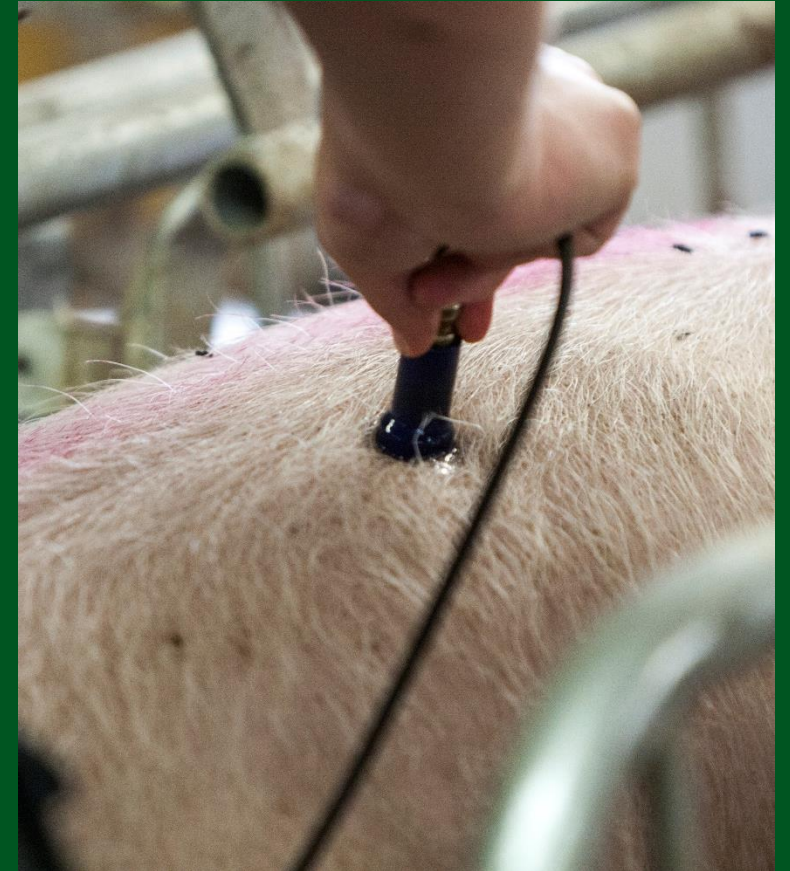

Foto: Rasmus Bendix, Bendix Production

Fysisk eller matematisk begrænsning i karantænestalden?

Gentænk politens tidslinje for din egen besætning (enkelt 12'er)

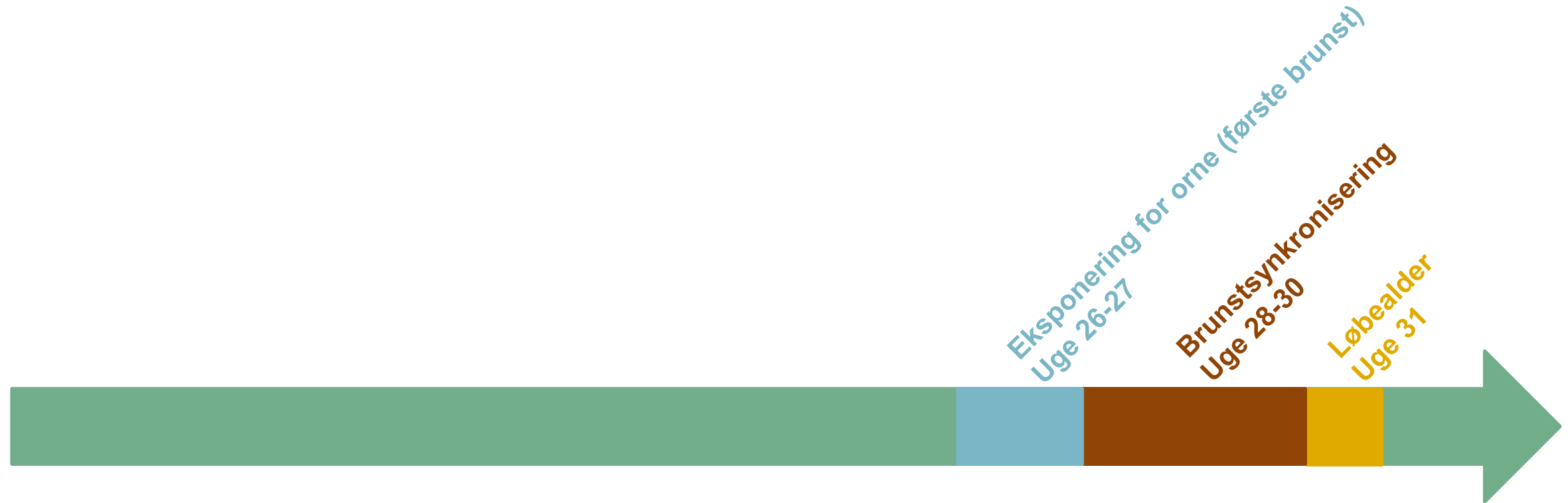
Fysisk eller matematisk begrænsning i karantænestalden?

Gentænk politens tidslinje for din egen besætning (enkelt 12'er)

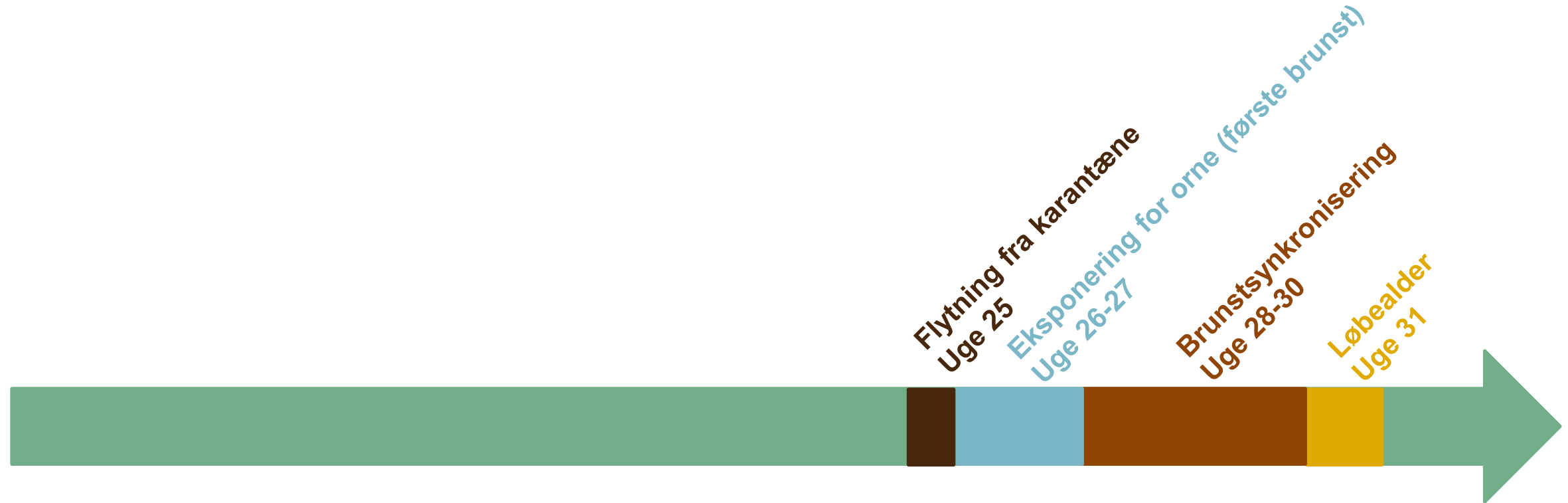
Fysisk eller matematisk begrænsning i karantænestalden?

Gentænk politens tidslinje for din egen besætning (enkelt 12'er)

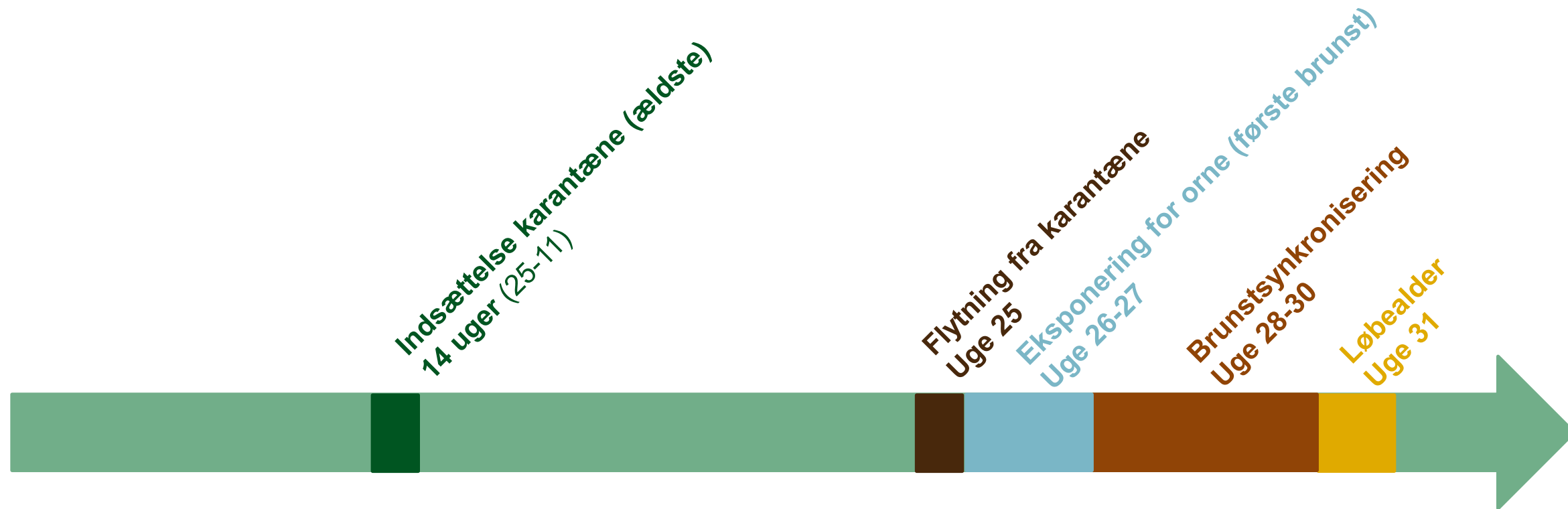
Fysisk eller matematisk begrænsning i karantænestalden?

Gentænk politens tidslinje for din egen besætning (enkelt 12'er)

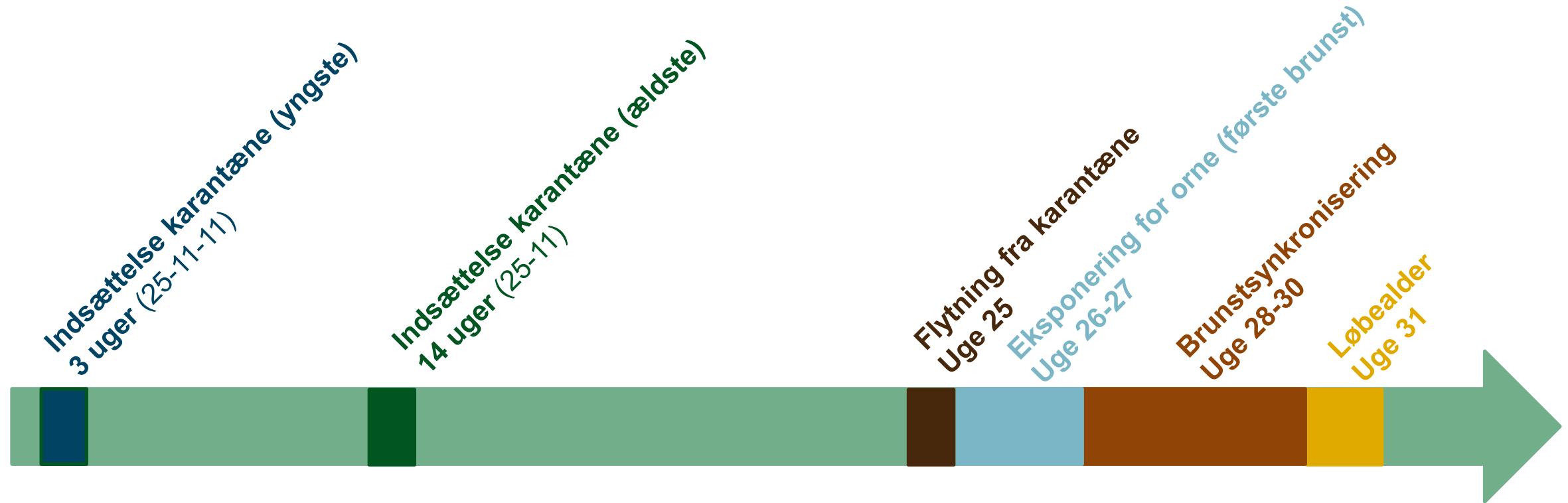
Fysisk eller matematisk begrænsning i karantænestalden?

Gentænk politens tidslinje for din egen besætning (enkelt 12'er)

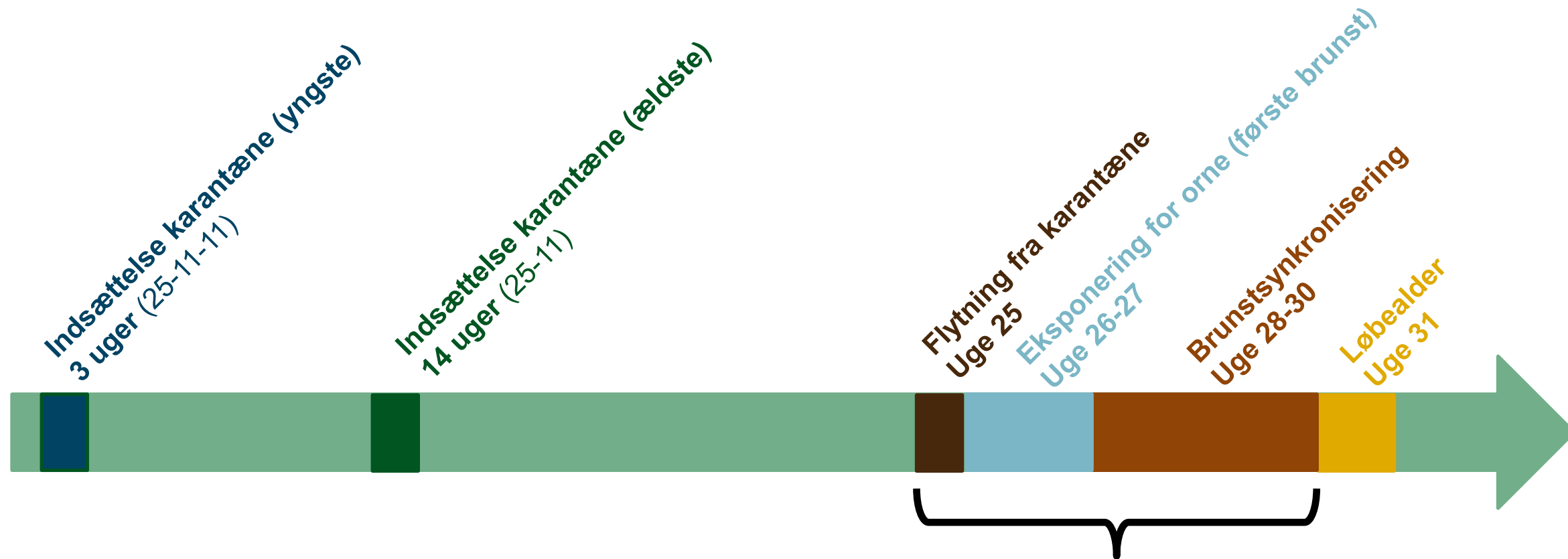
Fysisk eller matematisk begrænsning i karantænestalden?

Gentænk politens tidslinje for din egen besætning (enkelt 12'er)

Fysisk eller matematisk begrænsning i karantænestalden?

Gentænk poltens tidslinje for din egen besætning (enkelt 12'er)

Dem med ESF mangler
så lige at finde tiden til
træning af poltene ...

Forskudt drift af to eller tre karantænestalde letter hverdagen

Sikrer samtidig, at flere polte kan fodres optimalt

1 × 8 uger

Ind
8 ugers
behov
11-18
uger

Ud

Forskudt drift af to eller tre karantænestalde letter hverdagen

Sikrer samtidig, at flere polte kan fodres optimalt

1 × 8 uger

Ind
8 ugers
behov
11-18
uger

Ud

1 × 12 uger

Ind
12
ugers
behov
3-14
uger

Ud

2 × 12 uger

Ind
6 ugers
behov
9-14
uger

Ud

Ind

Ud

3 × 12 uger

Ind
4 ugers
behov
11-14
uger

Ud

Ind

Ud

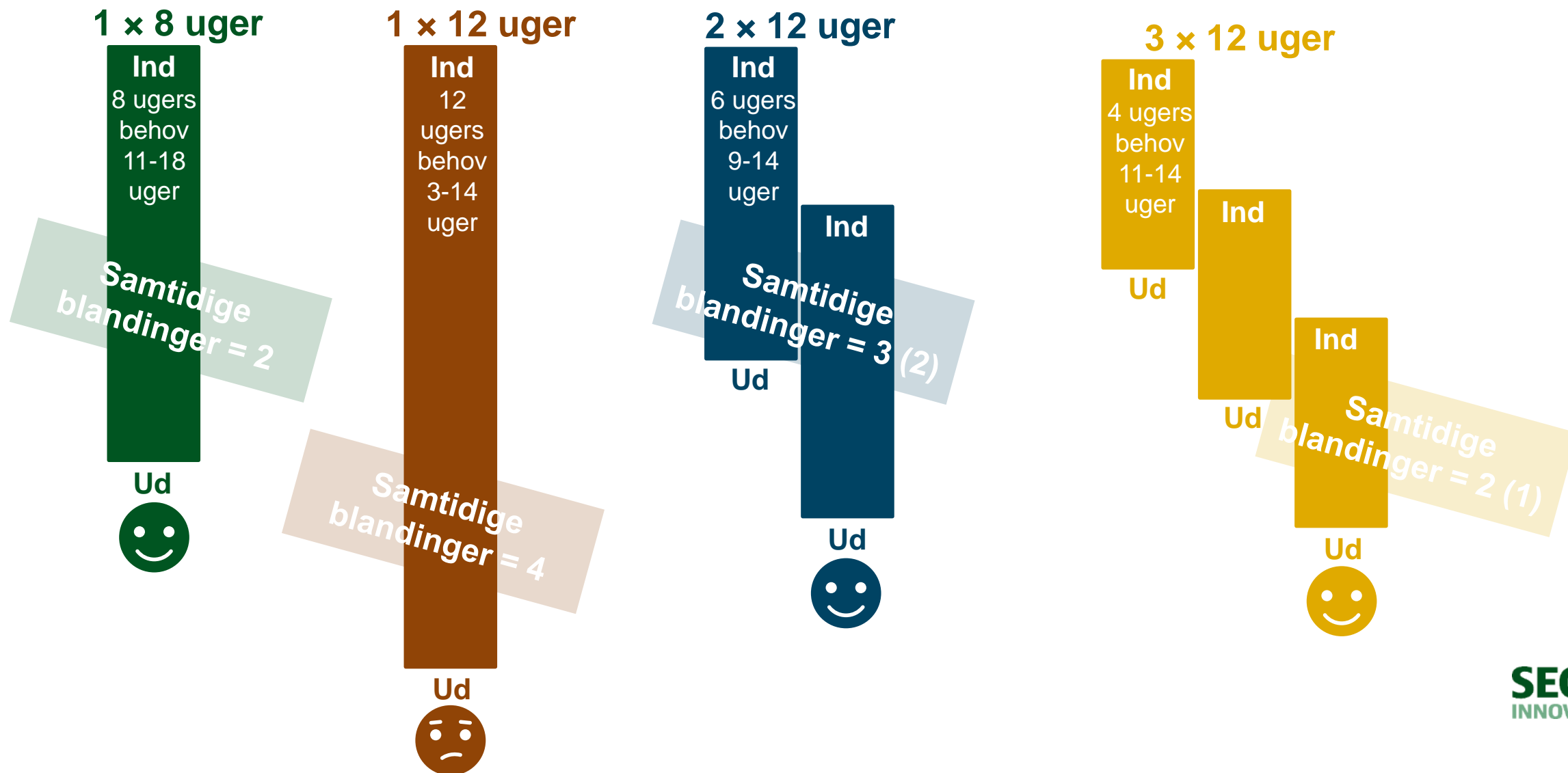
Ind

Ud

Forskudt drift af to eller tre karantænestalde letter hverdagen

Sikrer samtidig, at flere polte kan fodres optimalt

Antal foderfaser eller manuelle korrektioner

Mulighed for at kompensere for mangler på fodringsanlægget

- Kan man tune en 60-110 kg blanding til en 30-60 kg blanding med afskallet sojaskrå? **JA**
  - 100 g afskallet sojaskrå giver 2,6 g ford. lysin og en nogenlunde aminosyreprofil
  - 200 g pr. dyr pr. dag løser nok det meste fra 30-60 kg

Foderstyrke, FEsv pr. dag	60-110 kg foder, FEsv	Afskallet sojaskrå, g pr. dag	Ford. lysin, g pr. FEsv
2,2	2,0	185	7,7
2,4	2,2	202	7,7
2,6	2,4	218	7,7
2,8	2,6	235	7,7

Foto: SvineRådgivningen (med tilladelse)

Få styr på dine polte

Det kommer I til at høre om ...

Argumenter for at minimere variation ved løbning

Foderstrategi til moderne genetik

De ufleksible karantæne- og poltestalde

Simpelt og avanceret løbende overblik over poltenes performance

Take home messages

Foto: Lars Mikkelsen

Simpelt overblik over variationer i polteløbninger

Eksempel fra Cloudfarms på fordeling af poltealder ved løbning

Løbningsperformance

Navn	0-210	211-220	221-230	231-240	241-250	251-260	261-999
Løbninger [#]	0,00	3,00	25,00	74,00	144,00	232,00	231,00

Få data

... kritisk fordeling
af løbninger...

Faring performance

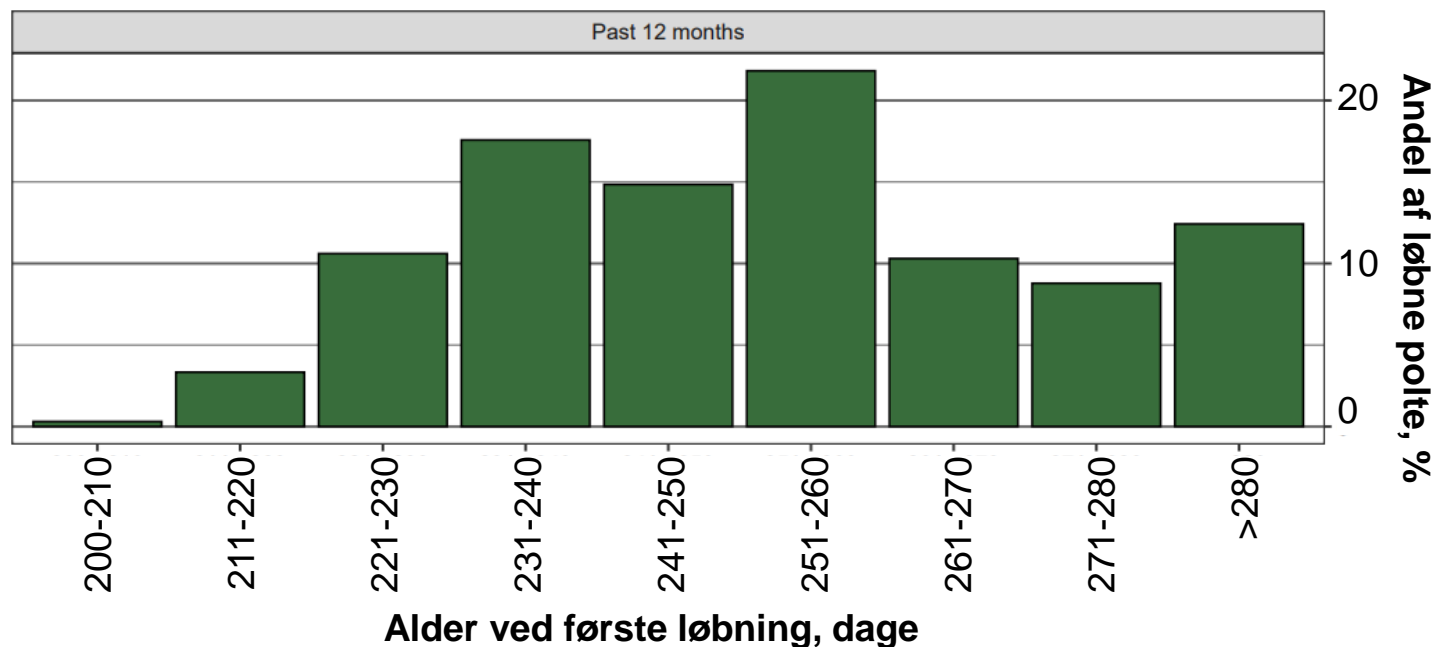
Navn	0-210	211-220	221-230	231-240	241-250	251-260	261-999
Faringsprocent [%]	0,00	100,00	85,71	91,30	95,80	92,28	86,67
Total fødte pr kuld [#]	0,00	17,67	19,22	17,21	17,25	17,27	17,92

Få data

... de afledte
konsekvenser...

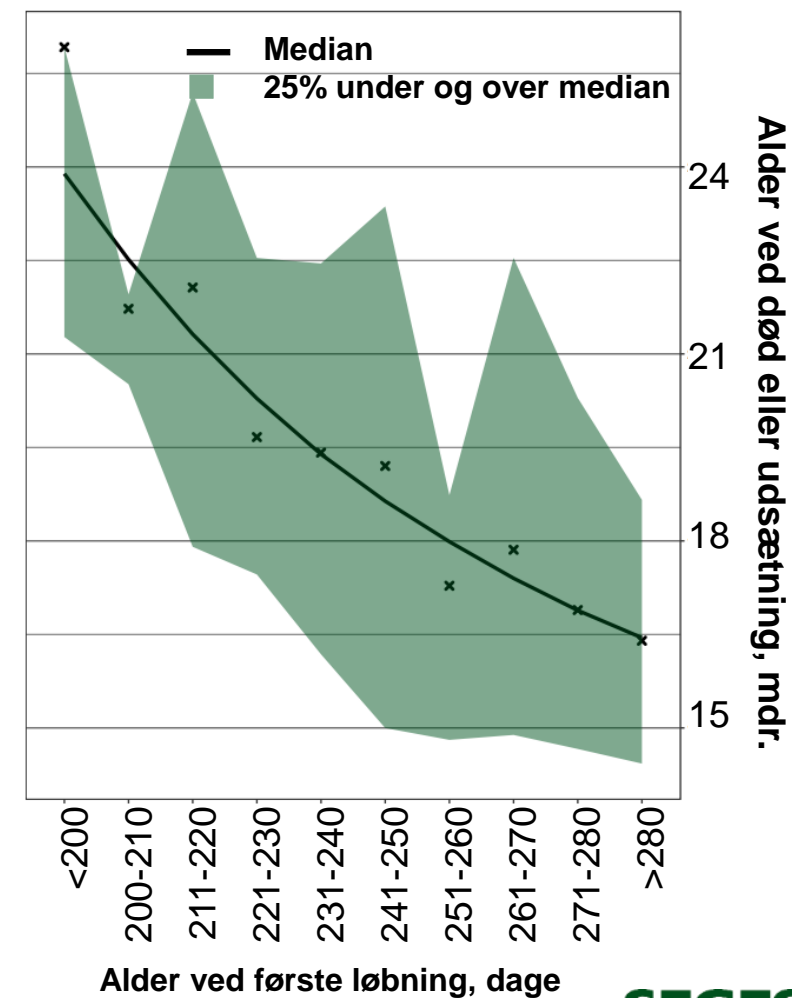
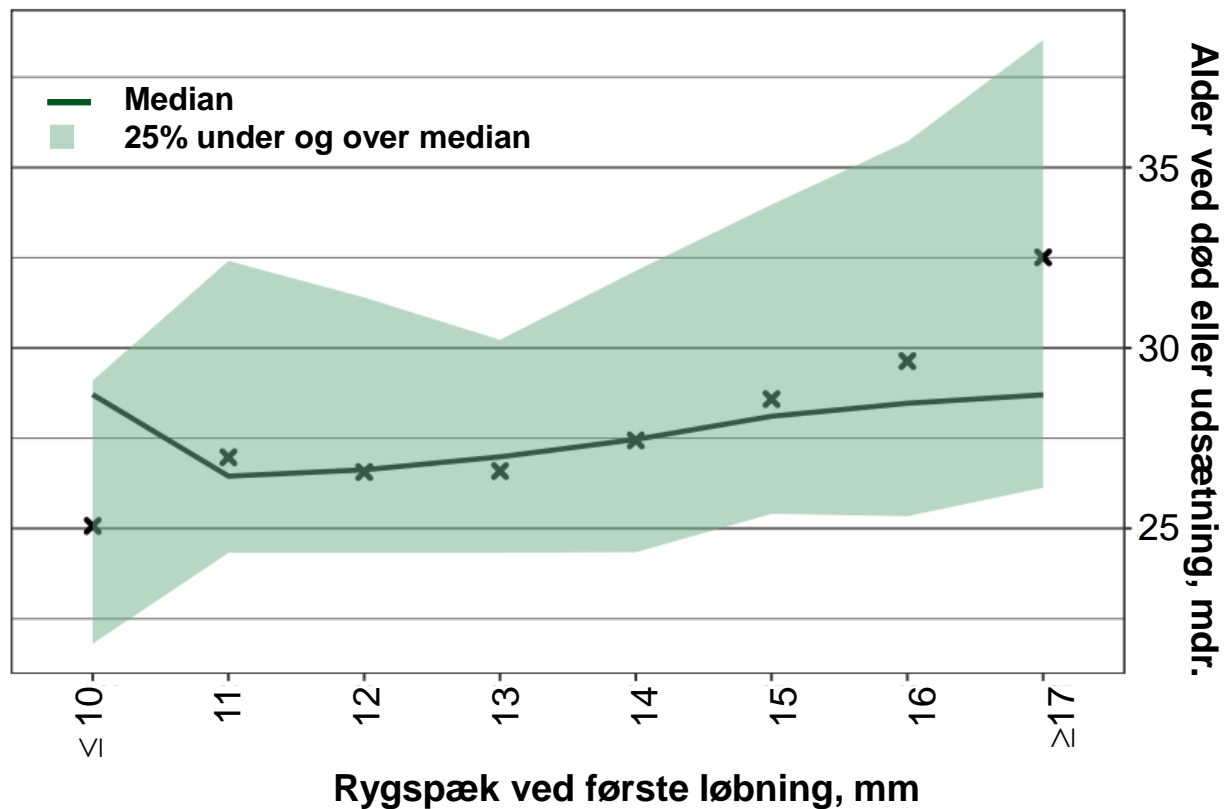
Mere avanceret analytisk tilgang til polteløbninger

Eksempler fra SoOptimizer (SEGES InSight)

Mere avanceret analytisk tilgang til polteløbninger

Eksempler fra SoOptimizer (SEGES InSight)

Få styr på dine polte

Det kommer I til at høre om ...

Argumenter for at minimere variation ved løbning

Foderstrategi til moderne genetik

De ufleksible karantæne- og poltestalde

Simpelt og avanceret løbende overblik over poltenes performance

Take home messages

Foto: Lars Mikkelsen

Få styr på dine polte

Take home messages

Fokuser på poltenes vægt ved løbning

- Holdbarheden afgøres af vægt og rygspæk og mindre af alder

Management inkluderer fokus på fasefodring og ny kraftigere foderkurve

- Ellers bliver poltene for gamle og tunge ved rette rygspæktykkelse

Målet for løbne polte er:

- 150-165 kg (faktisk gerne lettere om muligt)
- 13-15 mm rygspæk (12 mm er bedre end at vente + 10 kg)
- 30-33 uger (ældre polte bliver for tunge og større udskiftning er konsekvensen)

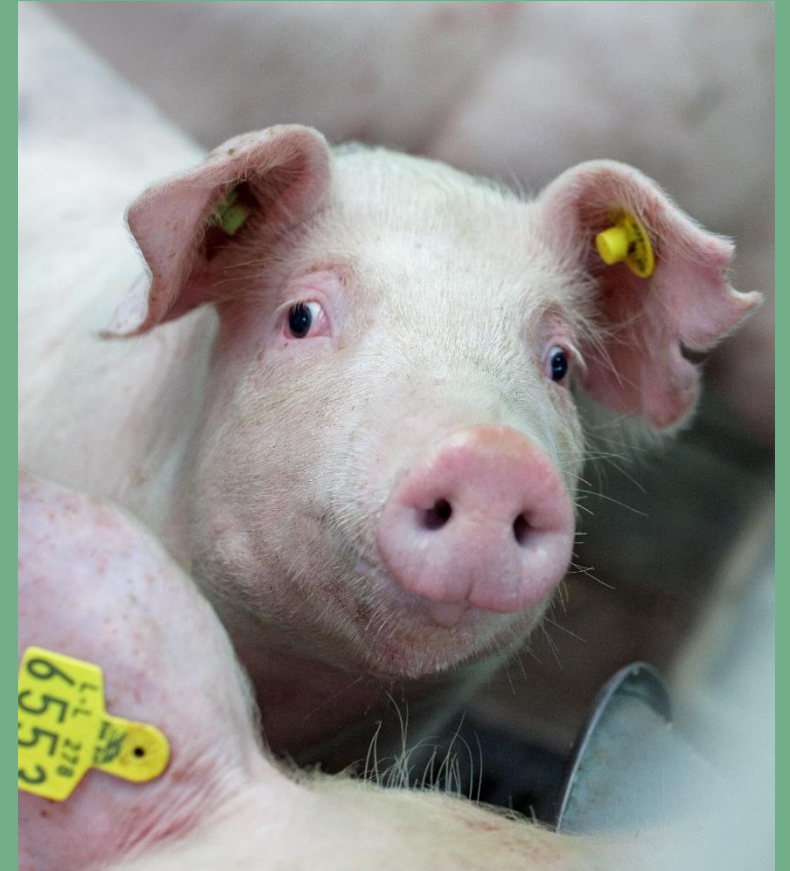

Foto: Lars Mikkelsen